

# DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL  
KÖZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM  
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3.— PENGŐ  
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR  
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . . 20 FILLÉR

## Bethlen miniszterelnök nagy beszéde a képviselőházban az öngyilkossági járványról

### Mi okozza az öngyilkosságok számának növekedését -- Gondoskodás történik arról, hogy a büntetés ne sújtsa a családtagokat

Budapest, febr. 22. A képviselőház ülésének végén Bethlen miniszterelnök fontos kijelentéseket tett a mai kor egyik nagy problémájáról, az öngyilkossági járványról.

Gál Jenő interpellált az immár nemzeti szerenésatlenséget jelentő öngyilkosságok elszaporodása ügyében. Megfelelő intézkedéseket kér ezek csökkentése érdekében. Nézte szerint az öngyilkosságok egyik oka a nyomortanyákban jelentkező gyógyíthatatlan betegek csoportja, a másik a gazdasági élet váltásai következtében kialakult keresetkétlenek csoportja, a harmadik pedig az a tény, hogy a közterhek agyonnyomják a kereskedő és iparostársadalmat. Viszont az igazságszolgáltatás tulságos szigorúan kezeli a kriminalitást, úgy hogy nemesak a tettest sújtja, hanem a tettes ártatlan családja is szenved. Az állam büntető hatalma legyen szigorú a tettesrel szemben és könnyűüljön meg hozzátartozóin és istápolja azokat.

Bethlen István miniszterelnök válaszolt. Az öngyilkossági statisztika voltaképpen a társadalmi betegségek szimptomájaként tünteti fel az öngyilkosságokat, ezért csak közvetlenül az előidéző társadalmi betegségek gyógyításával lehet a bajt gyökeresen kezelni.

A magyar zurnalisztika és közélet lényegesen tulbecsülte az öngyilkosságok emelkedésének számát. Az erre vonatkozó statisztika azt mutatja, hogy amíg Magyarországon 1913-ban 2113 volt az öngyilkosságok száma, addig 1922-ben 2200, 1923-ban 2399, 1924-ben 2313, 1925-ben 2443, 1926-ban 2553. — Az emelkedés a háború után mintegy 8—10. százalék. Csupán Budapesti véve 1900-ban 267-en lettek öngyilkosok, 1913-ban 469-en, 1913—1925-ig pedig évenként átlag 527 volt, ami azt bizonyítja, hogy az emelkedés 1900-tól sokkal nagyobb volt, mint 1920-tól 25-ig. Kétségtelen azonban, hogy egy országos, mint budapesti vonatkozásban átlagosan emelkedés mutatkozik. — Ez azonban a külföldön is megvan, ami arra mutat, hogy ez világgelenség, ami a háború és az azt követő válságok következménye.

Felsorolja ezután a miniszterelnök Németország, Ausztria, Belgium, Csehszlovákia, valamint az Egyesült Államok statisztikáját, ahol ugyancsak emelkedés mutatkozik. — Ebből az következik, hogy olyan államokban is terjed az öngyilkosság, melyeket nem érintett a háború és az azt követő évek gaz-

dasági válsága. Ha átszámítjuk ezeket az arányszámokat egy millió lakosra, akkor Magyarországnál nagyobb arányszámot mutat Ausztria és Csehország. 1927-ben statisztikai ankét foglalkozott az öngyilkosságok okaival. Ezeket az okokat két csoportba sorozták. Az első csoportba tartoznak a vallási és családi élet meglazulásából keletkező okok, a másik csoportba a társadalmi jelentőségű okok, mely főként a nevelés hiányában rejlenek. Nem neveljük gyermekeinket elég erős életküzdőre, és megtorpannak, amikor erősebb jellem meg tudnának küzdeni az akadályokkal.

Itt meg kell emlékezni a saját problémáiról is. Nem kívánatos, hogy a sajtó olyan részletesen foglalkozik az öngyilkosságokkal mint azt általában teszik. — Könnyű az egyes öngyilkosságokat szenzációképpen felhasználni, azonban társadalmi és nevelési okokból nem helyes. Sok emberben már csak az emberi utánczás ösztöne, valamint az a vágy is, hogy neve a lapokban szerepeljen, hozzájárul a tett elkövetéséhez.

Külön csoportja az öngyilkosoknak az alkoholisták csoportja, amely különösen a szellemi munkával foglalkozók körében növekszik. Kétségtelen ezenkívül, hogy Trianon is hozzájárult az öngyilkosságok számának emelkedéséhez, hiszen a magyarság egész tömegei hagyták az elvett területeken mindenüket, akiknek ma foglalkozást a mi nem tudunk, akik így a más világon keresnek vigasztalást a földi nyomorúság után.

Lényegesen szaporítják az öngyilkosok számát a megromlott közegészségügyi viszonyok is. A világháborúnak csaknem minden résztvevője szenvedett és fokozódott az öngyilkosságok közötti arányszámot kivető elmebetegségek száma is.

E körülményekkel szemben az állami gondoskodás csak részben tud segíteni azok között az anyagi lehetőségek között, amelyek rendelkezésére állanak.

Végül szólni kell azokról az okokról is, amelyek az inflációs valutaromlás alatt és után bekövetkezett viszonyokból erednek. Az infláció alatt a valutaromlás következtében igen sokan elvesztették vagyonaikat és elhelyezkedés hiányában ma nem tudnak keresetűz jutni. A statisztikai ankét erre vonatkozó vizsgálatai és a statisztika arra mutatnak, hogy az öngyilkosságok emelkedése nem a tartós gazdasági

depressziók idején mutatkozik, hanem olyankor, amikor a konjunktúra megtorpan és a konjunktúrában könnyen élt, kevés munkával kereső emberek kereseti lehetőségei váratlanul megcsappannak, úgy, hogy nem tudnak megküzdzeni az immár erős munkát követelő kereseti lehetőségekkel.

Nyíltan meg kell mondani, hogy az államháztartás szanalása azzal, hogy véget vetett a konjunktúrának, bizonyos fokig hozzájárult az öngyilkosságok szaporodásához. A tőzsei konjunktúrában könnyen kereső emberek közül sokan lettek öngyilkosok, mert nem tudtak keresetűz jutni. Különböző arányszámokat mutat az öngyilkosságok kérdése az egyes foglalkozási ágakon és azokon belül az egyes foglalkozási ágakon és azokon belül az egyes kenyérkereső kategóriák között, továbbá az egyes városokra vonatkozóan. Elsősorban tehát ezekben a szűkebb körökben kell keresni az orroszás lehetőségeit. Az adózás, amit az interpelláló eflhozott, nem oka az öngyilkosságoknak.

## Interpelláció a vörös szalagról

Farkas István a miatt interpellált, hogy vasárnap, amikor a szociáldemokrata párt Somogyi Béla és Baesó Béla sírjára koszorút helyezett, a szolgálatot teljesítő rendőrszűzviselő a koszoru piros szalagját elkoboztatta. (Helyesen tette! — kiáltják többen a kormány-pártól.) Ez a kegyeletűrt eljárás felháborodást keltett a munkásság körében és egyébként is mélyen sérti a munkásság kegyeletűrtését.

Gróf Klebelsberg kultuszminiszter, mint a belügyminiszter helyettese, válaszában hangsúlyozta, hogy annak idején a rendőrség előre kikötötte, hogy a koszorura vörös szalagot ne tegyenek. Más a helyzet olyan országban, ahol még nem volt bolsevizmus.

Váry Albert: Vörös lobogó alatt gyilkoltak beünktet!

Klebelsberg! Az ilyen országokban lehet vörös fény a szociáldemokrata gondolat kifejezője, más azonban a helyzet nálunk, akik a bolsevizmust már kűstoltuk. A nemzet tulyomó többségének őrsését kimélni kell és éppen ezért a rendőrség eljárásában nem talál semmi kifogásolni valót.

Farkas István szerint a minisztert rosszul informálták.

Klebelsberg újból válaszolva rá mutatott arra, hogy a szociáldemo-

— A kereskedelem útja egészen másutt van. A háború óta kétszeresre emelkedett nálunk a kereskedők száma, a konkurrencia növekedett és ezért nem tudnak megélni, annál inkább sem, mert ugyan akkor kevesebb a vevők száma. Az elesatolt területek lakosságainak karácsonyi és husvéti vásárai elmaradtak. Legyünk azzal tisztában, hogy az ország a kétszeres számú kereskedőt eltartani nem tudja.

Ami azt a megállapítást illeti, hogy az igazságszolgáltatás tulságosan szigorúan kezeli a kriminalitást és a tettesek mellett a hozzátartozókat is erősen sújtja, itt igazat kell adni annak a felfogásnak, hogy a büntetésnek a tettest kell sújtani és kíméletesebb kell lenni annak családtagjaival szemben: — úgy tudja azonban, hogy az igazságügyminiszterium részéről történik intézkedés e tekintetben. Az elítéltek családtagjait lehetőleg felkarolják és bizonyos patronagemunka gondoskodik a bajok orvoslásáról, de a felszólalás kapcsán mindenesetre utána néz, vajon nem lehetne-e bizonyos esetekben tovább menni, mert hiszen humanitárius téren a mi kötelességünk, hogy a sújtani nem kívánt hozzátartozókat kíméljük.

Gál Jenő a miniszterelnök statisztikai adatainak egyes tételeire kért felvilágosítást. Miatán a miniszterelnök felvilágosító megjegyzéseit megtette, a Ház és az interpelláló képviselő a választ tudomásul vették.

krata párt önmagával kerül ellentétbe, mikor állandóan tiltakozik az ellen, hogy a kommunistákkal azonosítsák, de ugyanakkor a bolsevisták szimbolumát forszirozza.

A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vette.

Farkas István a következő interpellációjában kifogásolta azt, — hogy a rendőrség nem engedélyezte pártja legutóbbi gyűlését és ennek megtagadását a numerus clausus parlamenti vitájával indokolta.

Gróf Klebelsberg válaszában hangsúlyozta, hogy attól tartott, hogy a numerus clausus vitája izgalmakkal fog járni és ezért miudent elkövetett, hogy ezek az izgalmak ki ne szűvárognának, a jobb oldal felé is erős nyomást gyakorolt és a szociáldemokrata párt is elviselheti, ha gyűlései egy pár nappal elhalasztódnak.

## A SÜTŐIPAROSOK PANASZAI.

Végül Fröhvirth Mátyás tette szavá a sütőiparosok panaszait és kérte, módosítsák azt a rendelkezést, mely a dagasztás megkezdését időhöz köti.

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy szerinte is a törvény talán bizonyos tekintetben túlmegy a cé-

Ion s éppen ezért ankétot fog össze-  
hívni és ennek alapján nem zárko-  
zik el a törvény módosítása elől.

Ugy az interpelláló, mint a Ház  
a választ tudomásul vették s ezzel  
az ülés 5 órákor véget ért.

## Szilágyi Lajos és Sándor Pál beszéltek a zsidókérdésről és a numerus klauzusról

Bleyer Jakab megtámadása és védekezése

Budapest, február 22. A képviselőház ülésén Zsitvay Tibor elnök bejelentette, hogy Székássy Ede budapesti lakos névaláírásával levelet kapott, amely azt tartalmazza, hogy Bárdos Ferenc, az új szocialista képviselő a kommunizmus alatt népbiztosi tevékenységet fejtett ki. Minthogy az 1925. évi 26. t.-c. 10. bekezdése úgy intézkedik, hogy azok, akik a kommunizmus alatt népbiztosok, illetve politikai megbízottak voltak, képviselőkké nem választhatók, az ügyet átteszik az állandó összeférhetlenségi bizottsághoz megvizsgálás végett.

Ezután áttérnek a numerus claususról szóló vita tárgyalására.

Az első szónok Szilágyi Lajos. A zsidó kérdés — ugymond — hasonlít a királykérdéshez. Mindenkinél kialakult véleményei vannak ezzel kapcsolatban, ebben a vitában azonban ab ovo ki van zárva a meggyőződés lehetősége. A keresztény képviselők közül többen dicsérik a zsidóságot, a zsidó képviselők szintén. Ez természetes, de nem ért egyet azokkal a keresztény vallású képviselőkkel, akik hajbókolnak a zsidók előtt. Mindenkinél tudnia kell, hogy a zsidóság kétség kívül térfoglalását ezzel a vitával nem lehet eldönteni. A törvény fenntartása úgy bent, mint kint art nemzeti ügyünknek. Kiszámíthatatlan károkat okoz, hogy eltávolítja tőlünk a megszállott területen levő zsidóságot, amely pedig mindaddig kifogástalanul viselkedett és sehol a megszállott területen élő magyar zsidóság nem feledkezett meg eddig az anyaországról. Hazafiasság dolgában bátran vetélkednek a leghazafiasabb itthoni zsidókkal is. Tavaly például a munkácsi zsidóság vezetője beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a megszállott területek zsidósága továbbra is magyarnak érzi magát.

A magyar középosztálynak most már másképp kell élnie. Nem szabad elfelejteni, hogy 1928-ban elmességre és akaraterőre van szükség a boldoguláshoz. — Ezért más nevelési rendszert kell behoznunk és nem szabad felszínességben, félműveltségben meghagyni ifjúságunkat, mint régen tettük.

Láng János: Ezzel akarja biztatni a mi ifjúságunkat?

F. Szabó Géza: Ugy látszik!

Szilágyi Lajos: Ne értsenek félre. Én nem hajbókolok a zsidóság előtt, de objektíven a tényeket állapítom meg. Ifjainkat meg kell tanítani a pénz megbecsülésére, az alapos gazdasági ismeretekre és mindent el kell követni, hogy a szabad pályákon találják meg helyüket. Elég volt már abból, hogy eddig csak szolgabíráskodásra és közhivatalokra neveltük az ifjúságot.

Szilágyi Lajos: Jelszó volt a numerus clausus a magyar ifjúság és középosztály számára, azonban semmiféle sikert sem tudott elérni. Ugyanolyan jelszó volt, mint a földreform, amelyet szintén rosszul hajtottak végre.

Berkó Gyula: Majd erről én fogok beszélni.

Jánossy Gábor: Gyula, vigyázz, ne nagyzolj! (Derűtség.)

A következő felszólaló Sándor Pál. Kifogásolja, hogy a cionisták alapszabályait jóváhagyták. Tétlenségre kárhóztatták ezzel a hazafias zsidóságot, mert semmit sem tud csinálni a cionistákkal szemben és a cionisták ellen. A gazdasági elhelyezkedéssel kapcsolatban megemlíti, hogy már 1911-ben felhívta a képviselőház figyelmét arra, hogy a keresztény ifjúságot ne hivatalnok, hanem kereskedelmi pályákra adják. — Felhívásának azonban akkor sem volt fogantatja. A javaslatról szólva azt kéri, mutassák meg, melyek azok az előnyök, amelyeket 1928-tól 1928-ig elértek és hogy nem lenne-e okos dolog, ha most félretennének minden ellentétet és közös erővel szolgálnák az ország javát.

Kéri a keresztény pártokat, miben segítenek a keresztény társadalmat az elmúlt nyolc év alatt. Szomorúan kellett megállapítania, hogy az egyetlen Wolff Károly volt az, aki például a valorizálás kérdésénél két hónapon át fáradhatatlanul harcolt a szegény emberek érdekében.

Erszt Sándor: A valorizálás az ország külügyein mulott és nem mi rajtunk.

Sándor Pál: De mondják meg, hogy mit tettek önök?

Erszt Sándor: Rendbehoztuk az országot és most nyugodtan élhetünk.

Sándor Pál: Az igaz, hogy Bethlen megteremtette a személyi és vagyonbiztonságot. Ezt, mint ellenzéki képviselő is elismeri, de aztán megállott. Az antiszemizmus — mondotta tovább — nem egyéb, mint vallási gyűlölködés, amely egy évezred óta megvan, de nemcsak a zsidók és keresztények között. Gondoljanak csak Mexikóra, ami ott történt, minden kulturális értéket el kell, hogy keressenek.

Haller István azt akarta, hogy a zsidóságot fajnak deklarálják. — Ha ez megtörtént volna, akkor is a nemzetiségek között a zsidóság lett volna a legjobb patrióta.

Bleyer Jakab: Ez ellen tiltakozom!

Sándor Pál: Én tudom, hogy miért mondom!

Bleyer Jakab: A megszállt területeken együtt működnek a németek a magyarokkal! Ne akarjon

éket verni közéjük.

Fábián Béla: Ez sem áll!

Bleyer Jakab: De igaz!

Fábián Béla: — Ön különben is pángermán agitációt folytat!

Bleyer Jakab: Ez nem igaz, valótlanság!

Fábián Béla: Majd bizonyítani fogom!

Bleyer Jakab: (teljesen kivörösödve kiált Fábián felé): Akkor ön pánizraelita agitációt folytat!

Fábián Béla: De nem a magyarság ellen, mint ön!

Bleyer Jakab: Ez valótlanság!

Fábián Béla: Német jobboldali lapokból bizonyítom, hogy ön milyen agitálást folytatót eddig.

Bleyer Jakab: Valótlanság!

Az elnök hosszasan cseveg és kéri Bleyer és Fábián képviselőket hogy ne zavarják a szónokot.

Sándor Pál: A miniszterelnök hasonlít Lueger volt bécsi polgármesterhez, aki maga tiszta volt, bár környezete állandóan konzokat kért. A miniszterelnök konzokat dob jobbra és balra, ez azonban nem magyar politika. Gömbös Gyula, aki az ő legnagyobb ellenfele, férfiasan viselkedik és nyíltan megvallja, hogy mit akar. Az egyetemi tanszabadság feltétlen híve. Soha nem ébredt volna fel India, ha ifjúsága nem járt volna egyetemre.

— Newyorkban most a Broadway-en kilenc színházban játszanak magyar darabot és annak a magyar zeneszerzőnek vannak legnagyobb sikerei, akit a budapesti zeneművészeti főiskolától elűdöztek. Molnár Ferencet mint egy kisistent fogadtak Amerikában.

— Történelmileg kimutatható — hogy a zsidók hamarabb itt voltak, mint a magyarok. *Arpád anyja is híhű zsidó asszony volt.* Tehát arról sem lehet beszélni, hogy kiből milyen vér folyik, mert ezt senki sem tudhatja. És honnan is lehetne

## Napirendre került az öregségi és rokkantsági törvényjavaslat

Budapest, febr. 22. Az öregségi és rokkantsági törvényjavaslatnak, amelyet Kovrig Béla ismertetett, megvitatására számosan megjelentek a magyar társadalom politikai társaság mai ülésén. Az értekezleten dr. Földes Béla egyetemi professzor elnökölt. Elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a biztosítási technikai előkészítője később tartja meg előadását.

Pfeiffer Miklós főorvos szociális szempontból bírálta a törvényjavaslat tervezetét. Helyesli a törvényjavaslatnak különösen a preventív rendelkezésekre vonatkozó intézkedéseit.

Ezután Prosswimmer Béla kormányfőtanácsos válaszolja a javaslatot. Szükségessnek tartja a mező-

ezt megállapítani? Kontra Aladárban például nemesebb zsidóvér folyhat, mint ő benne. Mire valók a vallási torzalkodások? A zsidókat bolsevizmussal is vádolták. — Váry Albertnek megjelent könyve a bolsevizmusról és ebben 590 áldozatot említ fel, mint akiket ellenforradalmárokat végeztek ki. Ezek között a kitérteket nem is számítva — mert ezeket nem tekinthetjük zsidóknak — 46 zsidó volt, tehát több mint a numerus clausus szerint rájuk esett volna. — Ezt bizonyítja, hogy a bolsevizmus alatt a zsidókat is éppúgy üldözték, mint más vallásukat. — Magyarország nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy nélkülözze a zsidók munkáját. Legyen már nyolc esztendő után béke és ne nézzék azt, hogy ki milyen vallású.

Sándor Pál végül kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik Hegymegi-Kiss Pál indítványához.

Bleyer Jakab személyes kérdésben felszólalt és tiltakozott a pángermánizmus vádjá ellen.

Kontra Aladár személyes kérdésben szólalt fel, mert Sándor Pál azt mondta róla, hogy az arca tipikusan szefárd zsidó arc. Azt kéri Sándor Páltól, hogy miként lehet valakin zsidó jellegű felfedezni, ha a zsidóság csakugyan felekezett, nem pedig faj.

Sándor Pál személyes kérdésben felszólalva kijelenti, hogy nem akarta Kontra Aladárt megsérteni, amikor azt mondta, hogy az arca egy becsületes zsidó arcára emlékeztet.

Fábián Béla szólalt fel ezután ugyancsak személyes kérdésben és bejelentette, hogy holnap bizonyítékait fogja a Ház elé hozni Bleyer Jakabbal szemben.

Majd áttértek az interpellációra.

gazdasági munkásoknak is a biztosítási körbe való bevonását.

Peyer képviselő szólalt fel ezután. A miniszternek ez újabb lépését örömmel fogadja. A mezőgazdasági munkások biztosítását is keresztülviendőnek tartja. — Kár, hogy az öregségi és rokkantsági biztosítási törvény nem előzte meg a munkanélküliség esetére vonatkozó törvényt.

Ezután Tebler János képviselő fejtegette a törvényjavaslat tervezete vonatkozó észrevételét.

A GyOSz. és a munkaadók központi igazgatóságai tegnap délután ülést tartottak, amelynek napirendjén a pénzügyminisztérium öregségi és rokkantsági biztosításáról szóló törvényjavaslat szerepelt. Az igazgatóság örömmel látja a kormányzat ezt a nagyjelentőségű elhatározását, amely előszörban a pénzügyminiszter határozott célkitűzésének az eredménye, aki akinek elévülhetetlen érdeme, hogy ez a kérdés alig egy esztendő előkészítés után a közeli megvalósítás stádiumába jutott. — Igen fontosnak tartja a két igazgatóság, hogy a rokkantsági biztosítás helyes intézésének és a járadékszolgáltatásoknak alapját képező bérosztályok nálunk is törvényben nyerjenek megállapítást. Ezt a kétszeres biztosítás terhének kiküszöbölése és a nagyobb nyugdíj megtarthatása érdekében célszerűnek tartja. Azoknak a tisztviselőknél kötelező biztosítás alól való kivételét, akik magasabb szolgáltatásokat nyújtó intézetek tagjai

## Tej előjegyzéseket

a m. kir. Gazdasági Akadémia minta tejüzeméből kikerülő higiénikusan kezelt és a legmegbízhatóbb módon pastörizált, sértetlen palackokban forgalomba kerülő teljes teje már elfogadunk mindkét üzletünkben.

## Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth ucca 15.  
Telefon 22.

Fióktüzet: Piac ucca 22—24.  
Telefon 1003.

## A kisantant újabb támadása Magyarországra ellen

Páris, febr. 22. A „Temp” jelentést közöl, mely szerint a Genfben jelenlévő kisantant delegátusok egyhangúlag kijelentették, hogy a gépfegyverek megsemmisítése komoly sérelem a népszövetség ellen és a berni egyezmény nem lett volna akadály arra, hogy a magyar

hatóságok a szentgotthárdi árut sértetlenül hagyják, amíg a népszövetség tanácsa nem nyilatkozik. Magyarország ebben az ügyben semmibe se vette a népszövetség előírását, valamint a népszövetségre ruházott investigációs jogot.

## Lord Rothermere újabb távirata a Hatvány ügyben

Saint Martini, február 22. Lord Rothermere a Newyorkban alakult Hatvani védő bizottságtól táviratot kapott, amely felszólítja, hogy érvényesítse befolyását báró Hatvani szabadonbocsátása érdekében. Válaszképpen Rothermere a következő táviratot küldte:

Értesülésem az, hogy Hatvani eszelekvő tagja volt a kommunista ügynök Kun Béla fordulatja alatt

és később Magyarország határain kívül a szomszéd hatalmakat arra biztatta, hogy aktív módon lépjenek fel a magyar kormány ellen, amely akkor a kommunista felkelés elnyomásával volt elfoglalva. Ilyen körülmények között Hatvani bőségesen rászolgált a büntetésre, melyet kapott. Az a tény, hogy kiváló író volt, felelősségét csak fokozza. Rothermere lord.

## Hatósági felügyelet alá helyezik Scheller Hildát

Berlin, február 22. A steglitz-i és tempelhofi gyermekfelügyeleti hatóságok rövidesen döntenek abban a kérdésben, hogy Scheller Hildát, illetve Krantz Pált kivegyék-e a szülői gyámság alól.

Híre jár, hogy Scheller Hilda esetében a gyermekfelügyeleti ha-

tóság el fogja határozni, hogy tekintettel a szülői nevelés elégtelen és káros voltára, a leányt hatósági felügyelet alatt nevelik fel, egészen nagykorúságáig. — A tempelhofi gyermekfelügyeleti hatóság döntése állítólag az lesz, hogy Krantz Pál nevelésébe nem avatkozik bele.

## Borzalmas családi tragédia

Ölműtben Kovars János 32 éves gépész, hogy feleségétől megszabaduljon, az asszonyt végig öntötte egy kanna benzinnel és azt meggyújtotta. Az asszony menekülni igyekezett, de férje ebben meggátolta. A szerencsétlen nő sikoltozásaira a szomszédok betört-

tek a lezárt lakásba, erre a férfi beugrott a másik szobába és felakasztotta magát. Észrevették és mielőtt meghalt volna, levágták. Az asszonyt beállították a kórházba, ahol egy órai borzalmas szenvedés után meghalt. — Kovarszot a rendőrség letartóztatta.

## Szell László tanár előadása

A Népszerű Főiskolai Tantolyam mai előadásán, délután 6 órakor, dr. Szell László gazdasági akadémiai tanár ismertette Lőcse, Iglo történetét. Bemutatta az említett két történelmi nevezetességű, sajátos város alapítását, s kulturális, gazdasági és politikai történetének főbb mozzanatait. Megrajzolta a két város bensőséges és puritán életét a természet zsufolásig megtöltő hallgatóközönség lelkesen ünnepelte az előadót.

Az előadás előtt Tuster Jolánka szavalta Végváry-nak egy khazafias versét, rendkívül nagy hatást érve el azazal. A következő előadás csütörtökön és szombaton lesz, amikor is Fux Antal tanár, Gölnicbányáról és Gölnievolgyéről tart előadást.

## Debrecenbe érkeztek a honvédelmi miniszterium kiküldöttei

Debrecen város és a katonai kincstár között több fontos ügy vár elintézésre.

A tárgyalások közvetlen folytatása érdekében tegnap este Debrecenbe érkezett Vég Kálmán, honvédelmi államtitkár, akinek kíséretében lejöttek még dr. Sárkány Oszkár min. tanácsos, dr. Bayer Sándor min. titkár, dr. Sauer Pál alezredes, dr. Plammer István miniszteri s. titkár.

A miniszterium kiküldötteit a városi tanács megbízottai fogadták az állomáson.

## Házhelyeket kérnek a Kincseshegyből

Az OFB eljárás alatt álló kincseshegyi városi földből 92 aces és kömüves ház helyet kért a várostól. A tanács hajlandó volna teljesíteni a kérést, de az OFB nem mentesíti a telket. Az igénylők mojt újra akciót indítottak, hogy a menesítést megkapják. Valószínű, hogy az akció sikerre vezet.

## A legrégebbi kézimunkaüzlet Debrecenben

# BENYÁTS EMIL

kézimunka üzlete, előnyomdaja

Főtér, Tisza-palota.

Dus választék: **SMYRNA, NORDISCH, BERLINER** stb. pamutokban. — Teljes árnyalatok! **GOBELIN, KELIM** munkák dus választékban.

## Ferenc József unitárius püspök meghaló végrendelete és temetése

Kolozsvár, február 22. Ferenc József unitárius püspököt ma délután temetik, az unitárius templomból. A szertartást dr. Boross György püspökhelyettes végzi, az egyházi beszédet dr. Vargha Béla teológiai tanár tartja, míg a sírnál dr. Ferenczy Géza egyházi főgondnok és Guidó Béla esperes bucsuztatják az unitárius egyház és az erdélyi magyarság nagy halottját. A püspök magyar ruhában fekszik a nyitott ércokorsóban, amely fölé helyezték a pappá szenteléskor viselt selyempalástot. A főpásztor végrendeletét ma bontották fel. Ferenc József püspök terjedelmes naplót hagyott hátra, amely számos történelmi emlékü feljegyzést tartalmaz. Bethlen István gróf megleghangú táviratban fejezte ki részvétét az elhunyt családjának. — A kondoleálók között szerepel a bukaresti régenstanács és a román kormány is.

Megrázó jelenet volt, amikor az egybegyűlt családtagok előtt az elhunyt egyik gyermeke dr. Ferenc József fel-

olvasta a püspök végrendeletét, amelynek záró sorai így szólnak:

„Arra kérem az Istent, hogy előbb haljak meg mint anyátok, az én forrón szeretett Ninám. A ti szeretetek és gyermekietek önfeláldozások tegye lehetővé, hogy kibírja eivesztésem fájdalmát és halálom esetére ne csüggedjete el kétségbeeséssel. Amikor kilátogattok síromhoz, töltsön el titeket megnyugvás Istent véghetetlen bölcsességében és jóságában, hogy kivételesen szép és hosszú életemen keresztül, becsületes, tiszta nevet és emléket hagytam magam után és hogy munkásságomnak eredményei az unitárius egyház boldogabb jövőjében örökké élni fognak. Ámen”.

Az elhunyt főpásztor tizenkét füzettel álló terjedelmes naplót vezetett, amelyben életének minden nevezetesebb eseményét feljegyezte. Sok történelmi lecsü megemlékezés van köztük. Uralkodókkal, miniszterekkel, egyházi és társadalmi vezetőférfiakkal folytatott beszélgetései.

## Baltazár püspök a fővárosban

BALTÁZÁR PÜSPÖK A FŐVÁROSBAN Budapest, február 22. Baltazár Dezső ref. püspök abból az alkalomból, hogy egyházi ügyek elintézése miatt Budapestre érkezett, felhasználta az alkalmat arra, hogy érintkezést keressen gróf Bethlen István miniszterelnökkel és annak feleségével.

Mint tudvalevő a miniszterelnök és felesége Debrecenbe fognak jönni, ahol a miniszterelnök beszámolót, felesége pedig irodalmi délutánt tart.

Dr. Baltazár Dezső azt a felvilágosítást adta, hogy a program már teljesen el van készítve, amelyen most már változás nem fog történni; a március 3-iki dátum egészen bizonyos.

## Táviratok

SZTERENYI BARÓ FŐGONDNOK

Budapest, február 22. Baró Szterenyi József v. b. t. t. ny. minisztert választotta főgondnokul a rákosszentmihályi sashalmi református egyház. Az új főgondnokot szép ünnepély keretében iktatták be tisztségébe.

SZETTÉPETT A BAGOLY EGY GYERMEKET

Quebeck, február 22. Egy négyéves gyermek sétálni ment szüleitől az erdőbe és a kicsike közben futott. Alig haladt pár lépést egyedül, egy óriási bagoly csapott le rá. A gyermek keserves kiáltására a szülők azonnal ott termettek, de már késő volt: a ragadozó madár kivájta a szerencsétlen gyermek mindkét szemét és anynyira összevissza marcangolta, hogy felépüléséhez nincs remény.

„Holevitz” hölgyfodrászat

BURGONDIA-U. 1. Ondolási, manikúr és hajvágás. Olcsó árak. Higiénikus kiszolgálás.

Minden csütörtök és vasárnap este Rácz Laci muzsikál a Dreher sörcsarnok és étteremben Ferenc József ut. (Piac ucca) 66. szám

Könnyen csuszik nyakkendője dupla gallérral 10 fillér egy drb mosás. — Wacha-üzem S. monfiv ucca 55.

Uj buzát legmagasabb áron veszek, nagyobb előleget adok Révi terménykereskedő Nyugti ucca 2. szám. Telefon 12-61

## Felelevenedett az Achim-gyilkosság a debreceni törvényszék előtt

### A derecskei választói harc epilógusa

#### Ifj. Achim Andrászt pénzbüntetésre ítélte a törvényszék, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette a bíróság

A debreceni királyi törvényszék Jeney Sándor elnöke alatt működő büntető tanácsa tegnap tárgyalta azt a minden vonatkozásában szenzációs, sajtó utján elkövetett rágalmozási vétséget, mely 1926 őszén a derecskei kerületben megbukiatta Zsilinszky Endre fajvédő képviselőjelöltet és bejuttatta Pekár Gyulát a magyar törvényhozásba.

A tárgyalóterem valóban azt a képet mutatta, amely az egész tárgyalás folyamán bővelkedett a multnak olyan színezetű megvilágításában, mely, ha az erkölcsi elégtételadás az ellenkezőjét bizonyította is be, — mégis Achim Andrásnak, az 1911-ben megölt parasztkirálynak szellemével volt tele.

Az elhunyt parasztkirály szelleme nagy átöröklődésben nyilvánult meg ifjú Achim Andrásban, aki valóban méltó utódja lesz apjának, ha annak hareos lelkét ma még a szelidség köntösébe burkolja is be.

Régi multról lebbent fel a fátyol és a multba zuhant évek ködén újra elővarázsolódott annak a parasztképviselőnek az alakja, aki legnagyobb híve volt az eszmének, amely Nagyatád is nagyra tette.

A bíróság előtt újra elvonult az 1911-ben történt tanuk nélkül lefolyt tragikus gyilkosság, mely örökre lezárta ennek a nagyképeségű és nagyra hivatott politikusnak a szemét.

Az abban az időben is nagy port felvert tárgyalás a Zsilinszky fiúk felmentésével végződött, bár egy ízben a Kuria megsemmisítette a gyulai esküdtzseki ítéletét és a budapesti esküdtzseket delegálta az ügy tárgyalására.

#### A FOLYTATÓLAGOS TÁRGYALÁS

Délben 12 órakor kezdte meg a kir. törvényszék Jeney-tanácsa az Achim-pör folytatólagos főtárgyalását. Miután dr. Antal a fő magánvád volt képviselője lemondott, helyette dr. Mikecz Ödön nyiregyházi ügyvéd jelent meg.

A tárgyalás megkezdésekor dr. Böszörményi Béla ügyvéd, Achim L. András védője a törvényszéktől hites gyorsíróként kérte alkalmazni Székely Andor hírlapírót, amit Jeney tanácselnök el is rendelt és azonnal ki is vette az esküt.

Ezután az elnök felolvasta a mult főtárgyalási jegyzőkönyvet, majd a bizonyítás kiegészítésére kért indítványt a felektől.

#### A VÉDŐ INDITVÁNYA

Először dr. Böszörményi Béla védőügyvéd terjesztette elő indítványát:

— Közérdeket képez — mondotta — hogy felelhetetlen multtal álljon előttünk az az ember, aki politikai pártban vezér szerepre hivatott és tömeget irányít és mozgat. Közérdek az, hogy végre tisztán

álljanak azok a mozzanatok, amelyek Békésében lejátszódtak és azok az igazságtalanságok, melyeket az esküdtzseki verdiktjével hozott.

— Meg vagyok győződve, hogy a valódiság bizonyításának elrendelését a sértett képviselője sem ellenzi, mert az ő érdeke is, hogy feddhetlenül álljon itt multjával megbizója, ne pedig az esküdtzseki verdiktjébe burkolózzék, abba az esküdtzseki verdiktbe, melyről Vargha koronaügyész megbotránkozással nyilatkozott.

— Achim András 12 éves korában vesztette el atyját, megérthető tehát, hogy minden erejével igyekszik a szeretettől sugárzott emlékü atyja védelmében megakadályozni annak politikai karrierjét, akinek kezéhez atyja vére tapad.

Ezután Böszörményi fejtegeti a bizonyítás kiegészítésének jogi lehetőségeit, foglalkozik az esküdtzseki ítéletekkel.

A gyulai esküdtzseki ítélet ellen beadott semmisségi panasz folytán a kuria foglalkozott az ügyvel. Itt Vargha Ferenc koronaügyész kijelentette, hogy a jogos önvédelem megállapítása már nem is jogi aberráció, nem is jogi tévedés, hanem jogi botrány volt, mert jogos önvédelmet megállapítani azok javára, akik idegen lakásba, idegen házába fegyverekkel, botokkal behatolnak és amikor kérdőre vonják őket, hogy mit akarnak, revolver-el feleltek és agyonlőtték Achim András — nem lehet.

**Előle:** Melyik ítéletben van ez?

**Böszörményi:** A gyulai tárgyaláson történt ez. Ugyancsak a koronaügyész állapította meg, hogy Achimot mint a duvadat lötték le.

— A kuria meg is semmisítette ezt ítéletet és kimondta, hogy a jogos önvédelmet nem lehetett megállapítani a vádlottak javára, mert ez ellenmondást tartalmaz. Nemcsak megsemmisítette az ítéletet, sőt a gyulai esküdtzseket nem is tartotta alkalmasnak arra, hogy ítéletet mondjon és a budapesti esküdtzbíróságot delegálta az ügy letárgyalására. Ez a bíróság aztán fultette magát a kényes ponton és az esküdtsek nemmel feleltek arra a kérdésre, hogy bűnös-e Zsilinszkyék a halált okozó súlyos testi-sértés büntetésében. Nem volt mód, hogy az ítélet ellen eredményesen lehessen semmisségi panasszal élni és a koronaügyész a semmisségi panaszt vissza is vonta.

Böszörményi a kétszeres felmentés ellenére bizonyítani kívánja az orgyilkosságra vonatkozó állításait,

nem tanukihallgatásokat kér, hanem csak okiratokra hivatkozik, melyeknek felolvasását kéri. Az újságközlemények élénken rávilágítanak az előzményekre. Az újság-cikkek és a számtalan távirat és részvétíratból akarja bizonyítani, hogyan ítélte el akkor Achim orgyilkosságát a közvélemény.

— Méltóztassék felolvasatni — mondja — azokat a táviratokat, melyekben közvetlen a halál bekövetkezése után a tett gyilkosságnak van minősítve. E táviratok közül több száz van, de csak néhányat emeltem ki, kérem felolvasatni Nagy Mihály marosvásárhelyi táblabíró, Pop István országgyűlési képviselő, Zombor Góza pártelnök Ady Endre és Eötvös Károly táviratát, akiknek nevét nem kell külön kiemelnem, hogy kik voltak.

Lapokat nevez meg, melyek szerrinte orgyilkosságnak és gaztettnek minősítik a büntetett. Azoknak a közleményeknek a felolvasását kéri, melyekben Vargha koronaügyész előadását részletesen ismertetik és melyekből az állapítható meg, hogy a tettet gaz orgyilkosságnak minősítette.

Ezekért a nyilatkozatokért — folytatta — a sértett családja részéről soha senki sem vett elégtelt magának és így Achim András jogosan érezhette felhatalmazva magát arra, hogy ugyanoly szavakkal bélyegezze meg az apja ellen elkövetett bűncselekményt, mint Vargha koronaügyész és a főntebb hivatkozott urak tették.

Jeney tanácselnök: Ezeket méltóztatik becsatolni?

**Böszörményi:** Igen.

#### A FŐMAGÁNVÁDLÓ ELLENZI A BIZONYÍTÁS KIEGÉSZÍTÉSÉT.

Ezután dr. Mikecz Ödön főmagánvádló áll fel és ellenzi a bizonyítás kiegészítésének felvételét, — melynek, véleménye szerint, perrendszerü akadályja van. Nem tartja helyesnek, hogy ezeknek a kritikus békésabai napoknak az előzményeit újra pertraktálják.

— Ha vizsgálni kívánja a bíróság — ugymond — azt, hogy a főmagánvádló Zsilinszky tényleg orgyilkos-e, akkor ennek a békésabai esetnek minden előzményét fel kellene deríteni. A lapokkal és táviratokkal való bizonyítást nem helyesli, mert *ellenkező cikkeket is olvashatna fel.* Az a körülmény, hogy Vargha koronaügyész tényleg gyilkosságnak nevezte a Zsilinszky fiúk cselekedetét, nem bizonyít semmit, különösen akkor nem

amikor ennek az ellenkezőjét bírői ítélet igazolja. A maga részéről is több irat felolvasását kéri.

Böszörményi védő felszólalása után a bíróság rövid tanácskozással vonul vissza, majd újból visszatér a tanács a tárgyaló terembe és a határozat kihirdetése előtt néhány iratot olvasnak fel.

A bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag újabb tanácskozás után Jeney elnök kihirdeti a bíróság határozatát, mely szerint a becsületvédelmi törvény értelmében elutasítja a valódiság bizonyítása iránti indítványt.

A határozat ellen Böszörményi semmisségi panaszt jelent be.

A törvényszék ezután a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja, majd sor kerül a perbeszédre.

#### A VÁDINDITVÁNY.

Dr. Mikecz Ödön, a főmagánvádló képviselője terjeszti elő a vádindítványt, melyben kéri Achim bűnösségét a rágalmozásban kimondani. Párhuzamot von Achim és a Zsilinszky fiúk atyjuk iránti szeretete közt. Végül felolvassa Zsilinszky levelét, melyet őhozzá intézett, melyben Zsilinszky ényhe büntetést kér. Mikecz Ödön dr. ezután kéri még a törvényszéket, hogy a költségek megfizetésére kötelezze Achim András, Zsilinszky részére pedig erkölcsi kártérítést is ítéljen meg.

#### A VÉDŐBESZÉD

A vádindítvány elhangzása után dr. Böszörményi Béla ügyvéd mondott nagy szaktudásra valló, alaposan felépített védőbeszédet, mely valódsággal történelmi tanulság számba megy.

A per igazságos megítéléséhez fel kell lebeateni a multk fátyolát. Sajnálja, hogy a felajánlott teljes bizonyítást a bíróság nem adhatta meg. Mindenek előtt az erkölcsi kártérítés kérdésével foglalkozik, s kijelenti, hogy ha valakit erkölcsi kár ért, az csak ifjú Achim András lehet, akit atyja megöletésével, nem pótolható kár éri.

Röviden foglalkozik Achim L. András multjával, aki évtizedes tespedtségéből, fehéria a parasztságot. Achim nem volt demagóg, hanem az ország 75 százalékát kitevő népielek megnyitákozása volt. Hivatkozik arra a paraszti kongresszusra, amelyet 1908 évben Csabán tartottak és amelyen 400 község képviseltette magát. Ez a párt küldte be Achimot a parlamentbe. Mandátumhoz jutása a csabai klukk bukását jelentette. Ádáz harc indult meg az urí és a paraszti párt között, melynek során Achim ellen. írtóhadjáratot indítottak. Részleteket olvas fel az Achim ellenes cikkekből, melyekben a legújosabb sértő jelzőkkel halmozták el Achimot, aki lapot indít és válaszol. A cikket idősebb Zsilinszky sértőnek találta és bejelent, hogy sajtópert indít Achim ellen. A két Zsilinszky fiu azonban nem elégszük meg ezzel, hanem este botokkal és revolverekkel felfegyverkezve, mindenfelé keresik Achimot, de nem találják. Másnap reggel 8 órakor behatolnak a lakásába és lelőv k. Megállapítást nyert, hogy a halálos lövés hátulról érte.

Foglalkozik az esküdtzseki tárgyalásokkal, az esküdtsek összeállításával. A gyulai esküdtzsekből két paraszti volt csak, a többiek birtokosok, lateinerek, a budapesti esküdtzsekből egyetlen paraszti sem volt, Achim jellemét e per-

Harisnyát, keztvüt, rövidárut, szabó-kelléket legolcsóbban szerezhethet be

**Szabó Sándor** rövid- és divatáru üzletében

BATTHYANYI UCCA 4.

Feltűnően olcsó, szabott árak.

Feltűnően olcsó, szabott árak.

**Az utazók bálján**

a budapesti „Opera bar“ elsőrangú jazz-band zenekara és Kiss Béla cigányzenekara szolgáltatja a zenét

ben két pap festette meg, az egyik Kórer Pál lelkész, aki azt vallotta, hogy nem igen van ember az országban, akit annyira és oly rajongóan szerettek volna, mint Achimot. A másik pap Szeberényi Lajos, aki gyűlölte Achimot az a Szeberényi, akit Nógrády Gyula újságíró hazatérő, akasztófárávaló gazembernek nevezett, amiért Békéscsabát Romániához akarta csatoltatni. Nógrádyt a megindított sajtóperben a Török tanács felmentette.

— Achimot vértanúnak tartották és tartják ma is.

Böszörményi hivatkozik még gróf Bethlen István miniszterelnöknek 1927. november 18-án tartott beszédére, melyben felajánlja, hogy fogjon kezét a magyar intelligencia a kisgazda osztállyal, azzal a becsületes kisgazda társadalommal, amely nélkül Magyarországon nem lehet többé politikát folytatni. — Bethlen ezzel igazolta, hogy az a mag, melyet Achim András el vetett, nem volt kivételre méltó selet, mint ahogy állapították róla. Az ő munkájának volt köszönhető, hogy népmilliókat vonhatott be az egységpártba.

Jeney tanácselnök: Mindezek nem tartoznak a bűnper keretébe.

Böszörményi: Röviden áthidaltam, hogy mi váltotta ki a későbbi eseményeket. A vádlott Achim András előtt minden azt igazolta, hogy atyja politikai gyilkosságnak, orgyilkosságnak esett áldozatául. A fentemlített urak is használták ezt a szót. A röpirat a választási harc hevében látott napvilágot, a fajvédő párt reprezentánsát akarta kibuktatni, hogy vele szemben a magyar nemzeti gondolat sugárkévéjében álló Pekár Gyulát diadalra segítse.

Nyugodtan várom az ítéletet. — fejezte be beszédét Böszörményi, mert ma nem azok az esküdték ülnek itt, akiknek vérdiktáját az akkori lapok botránynak nevezték. Gyáva és hitvány lenne az a fiú, aki eltudná felejtetni, hogy az atyja, hogy pusztult el és ha emlékébe sem merné idézni véreinek, hogy miért lett olyan korán árva. A vádlott felmentését kérem.

#### ACHIM ANDRÁS BESZÉDE

Jeney tanácselnök: Azonkívül, ami tárgyalások során ön és védője elmondott, kíván e még valamit mondani Achim András: Igen.

Ezután több ízben próbál visszaterelni azokra az eseményekre, amelyekkel igazolni akarja cselekményét, de Jeney tanácselnök több ízben félbeszakítja, azaz, hogy a védője ezeket már elmondotta.

Achim: A vád igen tisztelt képviselője a fiú szeretetre hivatkozik Zsilinszkyéknél: Engem a fiú szeretet mindig odaad, nemes tette ösztönözött. — Ezért mentem Zsilinszky ellen küzdeni. A filozófusok azt állítják, hogy a gyilkosság az emberben az állati ösztönöknek, az állati aljas ösztönöknek a felbredése. Csak ilyen ösztönökből lehet gyilkolni. Ha Zsilinszky Endrének ilyen ösztönökből gyilkolni lehetett, akkor

Olcso, tartós

**Iskolai harisnyák**

bőr- és posztó kalapok

**Márton Gyula és fiánál**

Cégre ügyelni!

**„LOLA” női kalap szalon**

BATHYANYI UCCA 2. sz.  
Legutolsó divat. Legszébb modellek.  
Olcsó árak és eladás. Olcsó árak.

nekem örökké kérdőjel marad, hogy miért nem szabad azt mondani Zsilinszkyről, hogy gyilkos. Más nem állítottam a röpiratban, mint megismételtem a nyilvános hírlapokban megjelent közleményeket.

— De rá kell térnem arra is, amit a vád igen tisztelt képviselője állított, — hogy Zsilinszky gyilkolt-e tulajdonképpen. Hiszen Zsilinszky Endrének magának két beismerő vallomása van erre amit akkor tett, amikor még szabadlábban volt.

Jeney tanácselnök: Ez a valódiság bizonyításának kérdésére tartozik, erre nem rendelte el a törvényszék a bizonyítást.

Achim: Tisztelettel kérem, szíveskedjenek meghallgatni, mert itt utalni kívánok a gyulai esküdték íratái között fekvő olyan bizonyítványokra...

Jeney tanácselnök: Ismétlem, hogy nincs elrendelve a valódiság bizonyítása tehát ami ezekbe a keretekbe tartozik, nem engedhetem meg...

Achim: Tekintettel arra, hogy a nagyságos elnök ur módot nem adott arra, hogy felépített indokaimat elmondhassam...

Jeney tanácselnök: Csak azt nem adhatja elő, ami a valódiság bizonyításának körébe tartozik.

Achim András: ... elállok a továbbiaktól.

#### Í T É L E T

A törvényszék ezután ítélethozatalra

### Gesztí Jenő bucsuzik az Arany Bika kávéháztól

Az egykori przemysli fogoly, akihez Gyóni Géza versét írt

A debreceni Arany Bika kávéháztól a hó 28-án, kedden vesz bucsút Gesztí Jenő, a művész cigányprimás, aki az elmúlt esztendő augusztus havától kezdve játszott Debrecenben s akit ez idő alatt nagyon megszeretett a közönség.

Gesztí Jenő bársonykabátja mellett nagy és jelentős mult áll. Vala mikor az öreg Albrecht főherceg kedvence háziéjén volt s a Tatra-fürdőkön is nagy hire volt Gesztínek, aki mint katona a világháborút is végigküzdötte s a magyar fiukkal benn is rekedt a przemyslii várban, a többek között Gyóni Gézával együtt, aki testvéri szeretettel szerette s aki egyik háborús versét hozza írta a fogságban.

Onnan tudjuk ezt, hogy Halmay Béla dr. Miskolc város helyettes polgármestere, szintén volt przemyslii fogoly, a napokban felolvastást tartott az ottani Lévy József társaság ünnepi ülésén, megemlékezve Gesztí Jenőről, aki vig nótáival a foglyok kedélyét sokszor felvillanyozta, ha máskor sirtak is azok a bus magyar kesergők alatt.

Gyóni Géza versét is beleszötte dr Halmay a felolvasásba. A Gesztí hegedűjébe ezt a dedikációt írta ugyanis a háboru kiváló költője, akinek ez a verse be van ragasztva a hegedűbe:

„Barna fiuk, elő a brácsát.  
Ott künn a Halál hegedül:  
Sírunkat addig meg ne ássák,  
Mig él a dal: Hazádnak  
rendületlenül...”

Ezt a hegedűt felve örzi Gesztí Jenő s a miskolci muzeumnak szánta. Gesztí Jenő, aki Géza öccsével s derék bandájával, — ismétljük — méltán szolgált rá a közönség elismerésére, bizonyára élénk ünneplések közt mond bucsút a mi nagy magyar városunknak, melynek közönsége szeretettel fog rá visszaemlékezni. (Sz.)

vonult vissza. Negyven pernyi tanácskozás után ismét elfoglalták a törvényszék tagjai a helyeiket, majd Jeney tanácselnök kihirdette a bíróság ítéletét.

A törvényszék bűnösnek mondotta ki Achim L. András sajtóútján elkövetett rágalmozás vétségében, amelyet azáltal követett el, hogy a derecskei választás alkalmával röpiratban orgyilkosnak nevezte Zsilinszky Endrét, ezért őt a törvényszék az enyhítő körülmények és szakaszok figyelembevételével 200 pengő fő és 50 pengő mellékbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évi próbádőre felfüggesztette. A bűnügyi költségek megfizetésére kötelezte a vádlottat, az erkölcsi kártérítés iránti kérelmet elutasította, mert semmiféle törvényes alapot erre nem lát fenn forogni.

Az indokolásban kimondja a törvényszék, hogy enyhítő körülményül szolgált Achim beismerése és, hogy közérdeket kívánt szolgálni cselekményével Zsilinszkyt atyja megölőjének vélte és ezért küzdött az ellen, hogy Zsilinszky közpályán működhessek.

Az ítéletet dr. Mikecz Ödön főmagánvádló képviselője tudomásul vette, míg dr. Böszörményi Béla védő, a bűnösség megállapítása miatt, felebbezést jelentett be.

Ezt a törvényszék tudomásul vette és az ügyet a királyi táblához terjesztik fel.

### A debreceni bűnözések statisztikája

Most állították össze a debreceni rendőrség területén 1927. év folyamán előforduló bűnözések statisztikáját.

1927. év folyamán 1302 büntetett és 2380 vétség, összesen tehát 3682 bűnügyből kifolyólag indult eljárás.

Ebből 2977 esetben eredményesen nyomoztak.

Összesen 85 egyént helyeztek a mult év folyamán előzetes letartóztatásba és kísérték át a debreceni ügyészségre.

A mult év folyamán a bejelentett károsszeg 306.672 pengő és 34 fillér volt, tehát majdnem négy milliárd papirkoronában. — Ebből megtérült 22.837 pengő és 86 fillér. Lopásért 1105, sikkasztásért 578, csalásért 467 esetben folytattak le nyomozást, összesen tehát 2150 feljelentés érkezett a mult év folyamán vagyoni elleni cselekmény miatt.

Gyilkosság 2 esetben történt, kinyomoztatott egy. Rablás, illetőleg utonállás 10 esetben fordult elő, amelyből hetet eredményesen kinyomoztak.

A kihágási ügyosztályon mult évben 6666 kihágási eset fordult meg.

#### Varjas Gusztávné

101. divatterme Varga ucca 1. szám.  
Elsőrendű munka, olcsó árak. Tisztviselők árkedvezményben.

#### Hölgyek öröme

selyem és kombinált kalap alakítás  
250-tól. Újjak jutányos áron

**Buby szalon Csapó u. 65.**

(posta és vilamos megálló mellett).

— Debreceni Kalauz 160 oldalon 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára: részletes térképkel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

### Az egyházszerkezeti szabályzatot pénteken tárgyalja a presbyterium

A debreceni református egyháza február hó 24-ik napján, pénteken délután 3 órakor az egyház tanács-termében presbyteri gyűlést tart a következő tárgyakkal:

1. Szavazás egyházkerületi választmányi és zsinati lelkészi képviselői tisztre.

2. Martini Jakab genfi református lelkész levele dr Révész Imre lelkész útján a debreceni református egyházhhoz és presbyteriumhoz.

3. Egyházunk egyházszerkezeti szabályzatának tárgyalása.

4. Az egyház költségelirányzata az 1928. év első felére.

5. A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság segély iránti kérelme.

6. A tanfelügyelőség megkeresése a város és megye iskola-ügyét ismertető mű kiadásának költségeihez hozzájárulás iránt.

7. A tanítótestület köszönőlevele az újévi segélyért.

8. A gazdasági bizottság jelentése a vallásoktatási óradíjak kiutalásáról és javaslata az óradíjak összegének megállapítása tárgyában.

9. Ugyanannak javaslata a helyettes tanítónók fizetésének az állami mértékre emelése iránt.

10. Nagy Sándor segédlelkész kérelme külföldi tanulmányútjára kölcsön iránt.

11. Az ondódi kádárdülői és vedresdülői tanyai egyházközségek kérelme a tanyai lelkészi állás szék helyének nekik juttatása iránt. — Más tanyai egyházközséti jegyzőkönyvek.

12. A jegyzőkönyvhiteljesítők ki jelölése.

#### BETÖRÉS

A KÜLSŐVÁSÁRTÉREN.

A Külsővásártér 8. számú házban, az egyik pincelakásban, melyet Koczka József kocsis bérel, betörők jártak. Elvitték a kocsinak minden ruhaneműjét, mintegy 400 pengő értékben. A rendőrség bevezette a nyomozást.

**Remminger hőlovdírász**  
Szent Anna-u. 10. Városi bérház.  
Telefon 15-37.  
**PAROKAKESZITO**  
Aránvéremmel kifűnt elve.

### Kántor Ernő és Társa

Városház épület. Telefon 1657.

Áruházának különlegességei:

„FREGOLI“

plafondra erősíthető ruhaszári ó

„WIX-WAX“

felülmúlhatatlan parkettkrém.

GYEMANTPOR

a legjobb ezüsttisztító.

FLY-TOX

poloska- és svabbogárrító

HALPERN-féle

feltöltési ó, mindenemű pecsétet nyomtatni elűnt. Gyártója a ruhadarab készítését teríti meg, ha a szer hatása nem érvényesülne.

Francia puderekben, háztartási és piperecskében, keze, esetet és bűrdiszmuarukban állandó nagy választék.

## Gyászrovat

ÖZV. FEKETE JAKABNÉ  
MEGHALT.

Özv. Fekete Jakabné, a Fekete Jakab ismert debreceni divatárú cég tulajdonosa, életének 63-ik évében a tegnapi nap elhunyt. — Rendkívüli képessége, erős akaratú urasszony volt Fekete Jakabné, ki férje életében megosztotta hitvestársával az üzletvezetés gondjait és özvegyiségének idejében, — hosszú éveken át, — fia távollétében egyedül vezette, kiváló hozzáértéssel, az üzletet, melyet naggyá és ismertté fejlesztett. Egész életében dolgozott és rendkívül nagy műveltséggel az üzleti életben is érvényesítette. Halálát nagy kiterjedésű, előkelő rokonság gyászolja és azt a következő gyászjelentések tudatják:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legráczább, szerető anyának, nagyanyának és legjobb rokonnak: özv. Fekete Jakabné sz. Fischer Teréznek, értünk való, munkában eltöltött, áldásos életének 63-ik, özvegyiségének 21-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 22-én történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemét folyó hó 24-én, pénteken délelőtt 11 órakor fogjuk a Piac utca 26/a. sz. színháztól az izz. sírkerbe kísélni. Debrecen, 1928 február hó. Gyermekai: Margit; Kálmán feleségével Bóth Katalinnal, János és László, kis unokái. Müller Sándor és gyermekei, Lili férjével Kardos Árminnal és gyermekei: Éva és Alice, Jenő, László feleségével Rosenberg Erzsébettel, Miklós feleségével Frjéd Olivával s gyermekei György és Maeda, Számos rokonai. (Minden külön értesítés helyett.)

Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy felelőfelelen jó főnökünk: özv. Fekete Jakabné urnó, a Fekete Jakab cég tulajdonosa, — munkában eltöltött, áldásos életének 63-ik évében, folyó hó 22-én, hosszas szenvedés után elhunyt. — Emlékét kezelettel megőrizzük. Debrecen, 1928 február hó. — Préz. Imre, Veres Zsibi, Fülöp Gyula, Bónya József, Ábrahám József, az elhunyt alkalmazottai.

KALMÁR IGNAC Ny. REF.  
TANÍTÓ MEGHALT.

Kalmár Ignác ny. református tanító életének 68-ik évében tegnapi reggel 7 órakor meghalt. Rendkívül szorgalmas, munkáséletű tanítói volt, aki érsemjénből jött Debrecenbe. Két évvel ezelőtt nyugalmába vonult, de a nyugalom napjaiban betegeskedni kezdett és hosszú szenvedés után halt meg. — Tagja volt a ref. presbiteriumnak és az egyház ügyei iránt mindig élénk érdeklődéssel viseltetett. — Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a református Nagytemplomból.

ZIH KÁLMÁN HALÁLA

Zih Kálmán faforgalmi r. t. tisztviselője kilenczahi súlyos szenvedés után 65 éves korában f. hó 22-én reggel 4 órakor meghalt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz. Salétrom uca 5. sz. alól a Kossuth ucai temetőbe lesz örök nyugalomra helyezve.

**Öltönyöket**  
készíték 24 P-től  
legújabb divat szerint  
**Vadai Mihály ur szabó**  
HAINAL UCCA 15.

## Az alkoholizmus káros hatása

Székely Antal egyetemi tanársegéd előadása

A Debreceni Munkásbiztosító Pénztár orvosi kara nagyjelentőségű, egészségügyi és kulturális szempontból egyaránt fontos misztiót teljesít, amikor sorozatos ismeretterjesztő előadások tartására határozta el magát. A debreceni Munkás Otthonban tartják ezeket az előadásokat, amelyek során zsuftolt terem előtt, figyelmes, odaadó hallgatóságtól környezve tartott szerdán este előadást Székely Antal dr., egyetemi tanársegéd, Munkásbiztosító Pénztári orvos, az alkoholizmus káros hatásáról.

Előadását azzal kezdte meg, hogy nem akar antialkoholista propagandával foglalkozni, rá kell azonban mutatni az alkohol élvezetének káros hatásaira. Elmondta, hogy Ausztrália, Amerika, Ázsia benszüllötteinek pusztulását, nagyrészt az alkohol okozta. A zsidók sok évszázados elnyomatás ellenére fennmaradása főként józan életmódjuknak tulajdonítható. Beszél az alkohol multjáról; régen csak az év egy részében ittak bort s csak a kiváltságosok. A főnői sémita fajok terjesztették el a Közép-tenger mellékén a bort, de a sör élvezete éppen ilyen régi. Az alkoholfogyasztás a burgonya importálásával és szesz készítésére való felhasználásával lett általánossá. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy már a békében milyen hatalmas összegeket emésztett fel a népek alkohol szenvedélye. Igy Németországban több pénzt fordítottak erre a célra, mint amennyibe került a hadsereg, a flotta és az iskoláztatás.

Az egyik népszerű indoklása az alkohol fogyasztásának, hogy elősegíti az emésztést. Ez nem igaz, sőt a helyzetet a zellenkezője. Az alkohol a szövetekben gyorsan hatol át, 50—60 gramm alkohol élvezete után már a csontvelőben is jelen van. Gyorsan magához ragadja az oxigént és így elvonja a szervezetől, kiesapja a fehérjét. Az alkoholista sokszor jól tápláltnak látszik, de a szív, a máj, a vérérek megbetegedése rövid idő múlva kimutatható nála. A máj eleinte megnagyobbodik, később azonban összehúzódik. A vérérek elmeszesednek. Szívnagyobbodás, vízkór áll elő. A természet szatirája, hogy a legtöbb alkoholista vízkórban hal meg. Az alkoholista három-féle halállal hal ki: agyvérzés miatt, vagy a beteg szív felmondja a szolgálatot és így szívzélhűdés miatt, vagy pedig a súlyos vérkeringési zavarok miatt keletkező vizeletbetegségben. Sok közülük az öngyilkos is. Az idegek az alkohol élvezetétől meglöbösödnek, végül elsorvadnak. Nagyon érzékenyek a látó-idegek, de mégis legjobban szenved az alkoholtól az agyvelő. A kiskökö mámor az agylégnyúláshoz hasonló tüneteket okoz — leszállítja az összehúzóképeséget, esőkkenti a munka pontosságát. Nagyobb adagnál már nem tájékozódik, nem ítél helyesen az alkoholista és ez az oka a büntetteknek. Eleinte a tünetek hamar kiegyenlítődnek, később egyre nehezebben, míg végre elérkezik az alkoholista a delirium tremenshez, elbutul.

Megdöbbentő példákkal illusztrálta az előadó az alkoholnak a gyermekekre való hatását. A nemi életre esőkkentőleg hat az alkohol, másrészt pedig az alkoholista felületessége, szeméremérzésének kipuhtulása folytán elősegíti a nemi bajok szerzését. Az alkoholista szervezete sokkal fogékonyabb mindenféle betegséggel szemben és a sta-

tisztika számadatai beszélnek arról, hogy a szesz-ipar körül foglalkozók sokkal gyakrabban betegednek meg, mint mások. A munkabalesetek legnagyobb része hétfőn történik, a vasárnapi ivás következményeként. A testisértések nagy százalékának napjai: vasárnap, az ivás napja, hétfő, amikor a szervezetből még nem távozik el a szesz és szombat, a fizetés napja. A bűntények nagy részét ittas állapotban követik el.

Az alkoholnak az utódokra gyakorolt hatása borzalmas. Az alkoholista utódja elgyengült, elfajzott s minden betegségre hajlamos. Az anyáknak a szotpatásra való képzetelensége, ami a gyermek fejlődését rendkívül akadályozza, örökölhető. Oka 78 százalékban az alkoholizmus.

Az alkohol legjobb esetben mérges tápszer. Babona az, hogy melegít, éppen ellenkezőleg, lehűti a testet; ezért fagynak meg olyan gyakran a részzegek. Az alkohol nem ad erőt a munkára, sőt fáraszt. A hegymászó turisták ezért nem isznak alkoholt.

A mérsékelt alkoholistákról beszélt ezután, akik azt hiszik, hogy rendszer napi alkohol adag elfogyasztása egyáltalán nem ártalmas. Naiv mese ez. Hiszen a testből nap-nap után nem tud eltávozni az alkohol és káros hatását előbb-utóbb érezteti.

Azzal fejezte be beszédét az ilusztris előadó, hogy utalt Amerikának és Európa északi országainak példájára, ahol az alkohol fogyasztás eltűnt a közegészségügyi szempontból is hatalmas eredményt produkált.

## Koncz János hegedűművész fellepte a Máv. Filharmonikusok e sasonbeli harmadik nagy hangversenyén

A máv. filharmonikusok sokszor méltatót kitűnő együttese két nagy sikerrel zárult hangversenye után március hó 11-én este tartja meg a Bika szálló nagytermében e sasonbeli harmadik nagy hangversenyét. A nagy értékeknek ígérkező hangverseny előzetes híradásánál külön kell kiemelni azon hatalmas művészi eseménynek ígérkező körülményt, hogy a hangverseny keretében, mint a filharmonikusok vendége jelenik meg a dobogón a hegedűművészet egyik világhírű nagymestere: Koncz János hegedűművész. Az eredeti program szerint a filharmonikusok május havi hangversenyén szerepelt volna a művész, de minthogy május havában amerikai tournéját kell lebonyolítania, hogy a nagy hegedűmester szereplését a közönség részére biztosíthassa a filharmonikusok vezetősége, a márciusi hangverseny keretében illesztette be a mester felléptét. Egyebekben a harmadik hangverseny előre bejelentett programja érintetlenül marad. Höchtl Margit zongoraművésze a mondottak szerint az eredeti tervtől eltérőleg nem a március havi, hanem a május hóban rendezendő negyedik hangversenyt fogja ékesíteni. A zenekart Abádyi Emil karnagy vezényeli.

## Vizsgálat indul a debreceni országúton történt autókarambol ügyében

Csak most kerültek nyilvánosságra annak az autókarambolnak részletei, melyről a napokban röviden beszámoltunk. Hétfőn délután történt, hogy a Berettyóújfalú—debreceni országúton összeütközött egy biharkeresztesi autó és egy görögkatholikus pap autója. A biharkeresztesi autót Gorzsa Józsefné 22 éves asszonyt szállították a debreceni szülészeti klinikára, mert műtétet beavatkozásra volt szükség. Az összeütközés oly heves volt, hogy a biharkeresztesi autó összetört az árokba fordult, de a dunnak között fekvő Gorzsánéknak nem történt semmi baja. Az autó vezetője sérült meg könnyebben. A pap vadonatúj autójának motorja roncsolódott szét, a pap pedig megsérült. Szerencsére arra jött a debreceni autóbussz, amely behozta Gorzsánékat a debreceni klinikára, ahol műtétet hajtottak rajta végre. Az asszony most már túl van minden veszélyen. A vizsgálat a karambol ügyében megindult.

## Meghívó

A jog- és pénzügyi bizottság 1928. évi február hó 24-én, pénteken d. u. 4 órakor, a Városháza tanácstermében tartandó ülésére.

A Szervezeti Szabályrendelet 72. paragrafusa akként rendelkezik, hogy ha a bizottság valamelyik választott tagja egymásután három ülésen indokolatlanul nem vesz részt, helye megüresedtetnek tekintendő s a legközelebbi rendes közgyűlésen betöltendő.

Felkérletnek ehhez képest a bizottsági tagok, hogy az ülésen megjelenjen, illetve, amennyiben akadályozva volnának, azt az ülés megkezdéséig alulírott biz. elnökkel közölni sziveskedjenek. (Telefon: 12-96.)

Debrecen, 1928 február 22.

Dr. Vargha Elemér,  
tb. főjegyző, biz. elnök.

Tárgysorozat:

1. Tanácsi előterjesztés a Nép házházban elhelyezett intézmények futási költségeinek elosztása tárgyában.
2. Jelentés a városi zeneiskolában igazgatói lakás létesítése tárgyában.
3. Kardoss Géza színigazgató kérelme a várossal szemben fennálló tartozásai elengedése tárgyában.
4. Zelinger Ede, törv. hat. biz. tag és társainak önálló indítványa a forgalmi adórendszer revíziója és enyhítése tárgyában.
5. Belügyminiszteri leiratok a szabályozási terv jóváhagyása tárgyában.
6. Tíz kilométernyi gyalogjárda létesítése a kertészekben.
7. Rother—Ruyter u. lakosok kérelme utfeltöltés iránt.
8. Előterjesztés a seprőgép alumínium hengerének beszerzése tárgyában.
9. Előterjesztés a Gréger Jenő tulajdonát képező Bethlen u. 9. sz. házastelek megszerzése tárgyában.
10. Egyéb esetleges folyó ügyek.

## Özv. Komárominé

hölgyfodrászterme  
Arany Bika bérház, József kir. h-u. 3  
hajvágás, hajfestés

7 leaulóó nár is: divat szerin

## SZÍNHÁZ ÉS MOZI

## Színházi műsor:

Csütörtök délután 3 órakor: *A legkisebbik Horváth lány.* Zónaelőadás.

Csütörtök este fél 9 órakor: *Bohózat egy párisi szállodában.* Csak felnőtteknek. Bérletszünet.

Péntek este C) bérlet: *Külváros.* Szombat este fél 8 órakor: *Nászéjszaka.* Bemutató előadás.

## A színházi iroda jelentése

*Ma, csütörtökön* két előadás. Délután 3 órakor, olesó zónaelőadásul:

## A legkisebbik Horváth lány

Nagyhatású operett, Timár Ila felléptével.

*A legkisebbik Horváth lány,* — mai délutáni előadására szóló jegyek délután 2 órától válthatók a jobboldali pénztárnál.

*Ma, csütörtökön* este, kivételesen fél 9 órakor, bérletszünetben, csak felnőtteknek:

## Bohózat egy párisi szállodában

Herman Mancsi, Szigeti Jenő, László, Rajz, Bartha, Mihályi Ernő, Szathmáry Margit, Turbók Rózi felléptével.

*Bohózat egy párisi szállodában* ma esti előadására elővételben kapkodták el a jegyek nagy részét. Siessen a pénztárhoz még a délelőtt folyamán, hogy ma estére helyét biztosíthassa!

*Bohózat egy párisi szállodában,* kaegő est, ma fél 9 órakor!

## Külváros.

a Magyar Színház nagyhatású sláger-darabja, Kardoss Géza, Herman Mancsi, Rajz Ferenc, László Gyula, Halasi Mariska, Fülöp Sándor, Szigeti Jenő közreműködésével, holnap, péntek este, C) bérletben, utoljára.

## Nászéjszaka

szombat este fél 8-kor.

Timár Ila, Ferenczy Marian, Torma Gusztó játsszák a *Nászéjszaka* főszerepeit. Bemutató szombat este fél 8-kor.

*Antók Ferenc,* Fülöp Sándor, Mihályi, Virágháthy és Szigeti Jenő brilliáns szerepeket játszanak a *Nászéjszaka* című zenés újdonságban.

*Nászéjszaka,* pikáns, szellemes meséjű és kedves zenéjű, ragyogó zenés vígjáték, mely a Belvárosi Színházban a 75. előadás felé közeledik.

*Többsincs királyfi,* Benedek Elek ragyogó háromfelvonásos mesejátéka szombat délután a Csokonai színházban, a ref. főgimnázium és ref. leánygimnázium növendékeinek részvételével. — Besse Miklós színművész nagyszerű rendezésében. Jegyek a színház pénztáránál válthatók.

## Moziszínházak műsora:

APOLLO: A fehér apáca testvérfilm A novicia. (Angelo szerelme és sorsa.) Dráma. Főszerepben: Mona Marteaşon, Svédország legnagyobb művésznője.

VIGSZÍNHÁZ: D. W. Griffith regénye: Sántán keservei. Adolphe Menjou, Putty Ly és Ricardo Cortezel. Megélt: Félretemes kapitány.

METEORBAN — csütörtökön: „Vágyak”. Szereimi történet, MacMc. Avoy, a Ben-Hur főszereplőjével. És „A Hotel Claremont titka”. Vígjáték 6 felvonásban. Monte Blue és Dorothy Devorevel. Előadások: 6 és 8 órakor.

Jön: „Árvák a viharban” Lilian és Dorothy Gihel.

## Apróságok Fazekas Mihályról

Fazekas Mihály, a „Ludas Matyi” írója esztelen, pajkos gyermek volt. Atyjához — ki kovácsmester volt és állatok gyógyításával is foglalkozott — a Debrecenben állomásozó huszárok lovaikat sokszor vihették megvizsgálás végett, s a kis Miskának háborus ölmenyeikről, a katonai gyöngyétől sokat mesélhettek. A fiút sokszor érték valami pajkosságon. A tiz éves gyermek a szülői feddésre, midőn atyja kérdezte: „Mi lesz belőled, te rossz gyerek!”, — így válaszolt: „Katoná, édes apám uram” — És hogy bebizonyítsa, hogy milyen jó katona válik belőle, egy dermesztő téli éjjel felöltözködött, játék katonasapkáját feltette, farkdját felkötötte, fapuskáját vállára vette, kiosont a szobából és a házuk előtt órákig fészkes „Vigyáz” állásban állott. Az éjjeli örök végre észrevették és rákiáltottak: „Ki az ott?”. „Katoná... „Mit csinál?”. „Órt áll!” — volt a válasz. Az örök azonban a fiút bevitték a házba és átadták a szülőiknek. (Mátray Lajos: „Fazekas Mihály élete és munkái”.)

Csűrös Ferenc dr. Debrecen kiváló kulturtanácsnoka, 1907-ben, a „Magyar fivészkönyv” megjelenésének százados évfordulója alkalmából a fivészkönyvről és íróiról részletes tanulmányt írt. Míg Mátray Lajos adatait ugy szerezte be, hogy Fazekas Mihály, akkor élő egész rokonságát kikérdezte, azokat az öreg nénikéket, akik Fazekast fiatal korukban még személyesen ismerték, részletesen kifaggatta; addig Csűrös Ferenc más utakon nyomozott. Tanár ember lévén, áttanulmányozta a levéltárakat, összeszedte a szétszórtan megjelent apró közleményeket, még az iskolai feljegyzéseket is felkutatta. Mátray éppen adatai gyűjtési módja alapján sok tulzott adomásterü dolgot közölhetett; hiszen Fazekasról, ki mogorva, társaságkerülő ember volt, de éppen ezen szokása miatt az akkori falusias kisvárosi Debrecenben róla annál többet pletykálhattak s több dolog talán a valóságtól eltérően került a köztudatba. Csűrös Ferenc dr csak azt fogadta el valószínűnek, amit levéltári adatokból és más hiteles feljegyzésekből bebizonyított. — Így megakartá tudni, mi oka lehetett, hogy Fazekas Mihály az iskoláit csak egy egyszerűen otthagya, tanulmányait félbeszakította, holott tanárainak kedveltje volt. Kutatta, miért nincsen ennek a tanári gyűlés (Sedes) jegyzőkönyveiben semmi nyoma, — hiszen ha valakit kikapnak az iskolából, a jegyzőkönyvekben megemlítik. S így okoskodott: ha Fazekas Mihály tanárait, felettes hatóságát megsértette, valami súlyos vétségben tetten érték, ennek történetét az iratokban megtalálná; mivel azonban semmit sem talált, arra következtetett, hogy nem is lehetett oly megrögzött rossz tanuló, hanem iskoláit becsületesen elvégezte s a további tanulást megunva szabadabb, változatosabb életre vágott. Háborus világ volt bizony akkor, a Berlinit megsarcoló huszárok hőstettei szájról szájra jártak s bizonyára sok fiatal gyermeket a katonai pályá-

ra csábítottak.

Katonának csapott fel tehát a fiatal Fazekas Mihály, éppen úgy mint a vele körülbelül egyidős Simonyt József is. Végigküzdötte az utolsó török háborút és résztvett az 1796 évi első francia háborúban is. Károly főherceg győzelmesen harcoló seregével a Rajna mentén és francia földön harcolt. Fazekas Mihály azonban nem volt vérbeli katona, hamar megelégedte a harci dicsőséget; meg is sebesült, egyik hüvelykujját elvesztette s gondolt egyet, 1796. végén nyugalmaztatta magát és hazatért Debrecenbe. Pedig ha kitartó s a Napoleon elleni többi háborúban is résztvesz. Simonyi József öbesterhez hasonlóan szép rangot, kitüntetést ér el; akkor azonban a magyar irodalom egy költővel szegényebb és talán sohasem jelenik meg a „Magyar fivészkönyv”.

Fazekas Mihályról sok életrajzunk van, új adatokat életéről talán felkutatni már nem is tudunk, hiszen életrajzírói minden rendelkezésünkre álló könyvtárat, levéltárat a legpontosabban átvizsgálták. Új adatot csak a véletlen, talán valamely poros padlásról előkerülő feljegyzés hozhat. Így csupán eddigi életrajz íróinak munkáit tanulmányozhatjuk. A mostani világháború előtti hosszú korszak embere nem érthette meg őt, de a mostani nemzedék, mely éppen ma halálának századik évfordulóját ünnepli, felfogását, gondolkodásmódját jobban átérzheti. A pár évtized előtt élt emberek, a béke és megalégedettség korának gyermekei hogyan érthették volna meg a folytonos harcok és küzdelmek, sok keserves csalódás között felnőtt ember gondolkodásmódját? A mostani nemzedék, mely egy hasonló küzdelmes világháborút, hasonló nélkülözéseket, hasonló pénzelértéktelenedést átélt, jobban tudja őt méltányolni és megérteni. Életének két — életrajzírói előtt rejtélyes — cselekedetét, tanulmányai abbanhagyását és a katonai pályára elhagyását is, lélektanilag megmagyarázhatjuk. A katonai pályára nála csak eszköz volt, hogy világot lásson, ismereteit gyarapítsa. Ha akkor külföldi ösztöndíjára pályázhatott volna, vagy szülei vagyonosabbak és jobban támogathatták, ezt más uton is elérhette volna. Beiratkozhatott volna külföldi egyetemre, tanulmányait tehetett volna. — A katonaság, bármennyire pontos és rendszeres ember volt is, gondolkodásának meg nem felelt, s mikor hosszas, fáradsalmas harcokban is résztvett, ugyanazt érezhette, mint a mai hosszú világháborúban résztvett katonák. — békére, nyugalomra vágott. Fazekas Mihály is két terhes hadjáratban részt vett, kötelességét megtette s hátralévő életét, fiatalkori terveinek és ábrándjainak megfelelően a költészettel és tudománnyal foglalkozva óhajtottá tölteni. Dr T. G.

Cipő P 26<sup>60</sup> külföldi Frank Jézsei chevro díval- és Testvére színek Piac ucca 46

## Haskötők, sérvkötők, gummi-görcsér

és bokaszorító harisnyák minden nagyságban és kivitelben, suspensoriumok, nadrág és harisnyatartók nagy választékban

Schön Sándor Kezily-, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piac ucca 14. Csapó ukca sarok.

## Pénteken délben érkezik Debrecenbe Benedek Elek

*Este résztvesz a Csokonai-Kör felolvasó-ülésén. Kivüle Ladányiné Kálmán Erzsike, Keresztessy Mária, dr Pap Károly, Szabó Emil, Szondy György és a Városi Dalegylet működnek közre.*

A Csokonai kör Benedek Elek, a nagy meseíró ötvenéves írói jubileuma alkalmából kettős Benedek-ünnepséget rendez. Az ünnepség első fele 24-én, pénteken este 8 órai kezdettel a Zenedében fog lezajlani. A felolvasó ülésen Benedek Eleknek kívül Ladányiné Kálmán Erzsike énekszámokkal, Keresztessy Mária szavalattal fog szerepelni. Dr Pap Károly egyetemi tanár elnöki megnyitót mond. Szondy György tanár és író „Faültető ember” címen felolvasást tart, míg a Városi Dalegylet Forrai István karnagy vezetésével megnyitó és befejező szám gyanánt egy-egy dalt énekel. Az énekszámok zongorakíséretét Szabó Emil zenetanár látja el.

A felolvasó-ülésre szóló jegyeket a Méliusz könyvkereskedés árusítja 2 pengős (Csokonai-kör tagjainak 1 P) árban. Állóhely és diákjegy 40 fillér.

A felolvasó-ülés után, pénteken este 10 órakor a Csokonai-Kör választmányja és vezetősége a vendég-íróval együtt az Angol Királynő étterem fehér-termében barátságos beszélgetésre gyűl össze, amelyre Benedek Elek debreceni rokonait és az irodalom szerető közönséget ezuton hívja meg a Kör.

A Benedek-ünnepség másik része szombaton délután a színházban kerül lebonyolításra. Műkedvelő szereplők előadják Benedek Elek 3 felvonásos, páratlan szépségű mesejátékát: „Többsincs királyfi”-t. Az előadáshoz a zenét a ref. tanítóképző zenekara szolgáltatja Bodnár Lajos ének- és zenetanár vezetésével. A szereplők betanítását Szondy György tanár végezte, míg a színpadi rendezés Besse Miklós, a Csokonai-színház tagjának kezében van. — Hatvannál több szereplő működik közre az előadásban, amely — az eddigi jelek szerint — egyike lesz a leglátogatottabb és legnívósabb műkedvelő előadásoknak.

A mesejáték előadására szóló jegyek a színházi jegypénztárnál válthatók a rendes színházi délutáni árban.

Itt említjük meg, hogy a Csokonai-Kör Fazekas Mihály, a „Ludas Matyi” szerzője halálának centenáriuma alkalmából a közeljövőben Fazekas-émlékünnepélyt rendez.



**SINGER**  
varrógépek  
rég bevált jó minőségben  
Kedvező  
fizetési feltételek  
SINGER VARRÓGÉP  
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG  
Debrecen, Piac-utca 79.

## A NAP HIREI

### Uj vármegyei t. ügyészek

Dr. Hadházy Zsigmond főispán kinevezte vármegyei tiszteletbeli ügyészekké dr. Kuthi Sándor, dr. Ménes Lajos és dr. Borzovay Jenő ügyvédek.

### A Debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesülete közgyűlése és előadása

Amint már erről megemlékeztünk, az egyesület közgyűlése március 1-én, csütörtökön délután 4 órakor lesz a városháza tanácstermében s ezt követően a helyorségi tisztáskaszinó dísztermében (Péterfia laktanya) este hat órakor Horváth Károly az Országos Egyesület ügyvezető alelnöke „Séta a párisi múzeumokban” címmel számos vetített képpel illusztrált rendkívül érdekes előadást fog tartani. Az előadó heteken át tanulmányozta a párisi múzeumokat és a franciák előzékenysége folytán alapos betekintést nyert nemcsak a muzeális anyag felbecsülhetetlen értékeibe, hanem — ez az, ami ránk nézve különösen tanulságos, — a francia nemzet bámulatraemlő hősi kultuszába.

Ugy a közgyűlésen, mint az előadásán megjelennek az Országos Magyar Hadimúzeum Egyesület képviselői: szentkereszthegyi Kratochwill Károly altábornagy dísztag és Rákasy Gyula tábornok, valamint az egyesülettel szoros kapcsolatban levő Kanizsai Dorottya bizottságnak főmegbízottja Astuto di Lucchesi hercegnő is.

Az egyesület ugy a közgyűlésen, mint az előadásán szívesen látja a tagokon kívül az egyesület barátait is.

Az előadásra a belépés díjtalan. A közgyűlés és az előadás iránt városszerte igen élénk az érdeklődés, aminek nagyrészt az is az oka, hogy a Bethlen István grófnő elnöke alatt álló Kanizsai Dorottya bizottság főmegbízottja Astuto hercegnő, aki a budapesti előkelő társadalomban nagy szerepet játszik, ilyen minőségében elsőnek a Debreceni Hadimúzeum Egyesületet tiszteli meg látogatásával.

— Uray Sándor lelkész előadása a Templomegyesületben. A Kálvinisták Templomegyesületének vallásos szakosztályja, február 24-én, pénteken délután 6 órakor, a Kollégium dísztermében, vallásos délutánt rendez. Előadást tart Uray Sándor lelkész, Debrecen közvéleményét nagyon is foglalkoztató témáról. Előadásának címe a *Szelekták*. Ennek a nemcsak érdekes, hanem fontos és tanulságos előadásnak a meghallgatására ezúton is felhívja minden érdeklődő figyelmét a vezetőség. Az előadás meghallgatása díjtalan. A vallásos délutánt minden alkalommal ének nyitja meg és zárja be, a miért is kívánatos, hogy a hallgatóság énekes könyvet vigyen magával.

**Olcsóbb a borsnál a pezsgő.**

Egy üveg 5 Pengőtől.  
Palackos bor 2 Pengő.

Kemény János Kispáca éttermében

## Egy debreceni szabósegéd sorozatos sikkasztásai és szélhámosságai

*Öz. Balla Mihályné*, debreceni, Dobozi utca 1. sz. alatti lakos feljelentést tett *Holmanek Dezső*, németbereg-i születésű szabósegéd ellen, akinek a Beresényi utca 4. sz. alatt átadott egy kabáttra való szőrmét, hogy azt varrja a kabátjára. Ez még a múlt év decemberében történt. Holmanek a szőrmét a kabáttal együtt a Csapó utcai zálogházban helyezte el, a pénzzel pedig megszökött. Ugyanez a szabósegéd Kalegera Bálint, Liba-kert 2. sz. a. lakostól egy nadrágot vett át ala-

kitásra; ezt is elzalogosította. Kemecsey Péter, Cserepes utca 5. sz. alatti lakos szintén egy nadrágot adott át Holmaneknek, aki ezenkívül egy Vargha Gergely nevű, — Arany János utcai cipészsegédtől egy ruhára való szövetet vett át; ez is a zálogházba került. — Aki- ket a szökésben levő Holmanek Dezső hasonlóképpen megkárosított, jelentsek azt Kovács Gusztáv detektívnek, a kapitányság épületében, II. em., 85. ajtó, déli 12 órakor.

— Fazekas Mihály emlékünnepe. A debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály reáliskola, *Fazekas Mihálynak*, a debreceni költő és természettudósnak, a reáliskola pátrónusának halálának 100 éves évfordulóján, 1928. évi február hó 26-án, vasárnap délután 5 órakor, az intézet tornacsarnokában, — emlékünnepeket rendez, melyre a t. szülőket és az iskola barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság. — Műsor: — 1. Fazekas S. Nagy Kálmán: 150 dicséret. Előadja az ifjúsági énekkar Kollwenz Rezső tanár vezetésével. — 2. Fazekas Mihály pályája. Értekezik Majoros Béla reáliskolai tanár. — 3. Fazekas Mihály: Hortobágyi dal. Szavalja: Baukóvácz Alfréd VIII. o. — 4. Fazekas mint botanikus. Irta és felolvassa Lovas Rezső reáliskolai tanár. 5. Fazekas Mihály: Ludas Matyi. III. levonás. Előadja: Kiszely György VIII. osztályos t. — 6. Lampért Géza: A főhadnagy ur sarcol. Vigjáték egy fe-

vonásban. Szereplők: Fazekas Mihály, huszárfőhadnagy: Ludeser Ferenc VIII o. t.; Lenoir, professor: Gábor Gusztáv VII. o. t.; Amelie, unokája: Zala: Böske VIII. o. t.; Margot anyja: Svaszta József V. o. t.; Örmester: Fűzőp Ferenc VIII. o. t.; Egy menyecske: Moskovszky Ferenc I. B. o. t.; Egy lány Szinay Gyula VI. o. t. Történik egy határszéli városban, 1796-ban. — Beléptiár: első sorok 80 fillér, további sorok 50 fillér. A székek nincsenek számolva, kiki az érkezők sorrendjében foglalja el helyét. — Diák állóhely harminc fillér.

— Kulturdélután az Iparoskörbe. Az Iparoskör e hó 26-án, vasárnap délután, ismét kulturdélutánt rendez, amelyen a többek között Tóvölgyi Béla fog előadást tartani *Iparosság a társadalomban* címen. Természetesen lesz több szórakoztató szám is, amelyeket későbbben fogunk közölni.

# A cél az,

hogy téli árunk ne maradjanak  
vissza, ezért elhatároztuk,  
hogy még sajtát áron  
aul is áruijuk  
télruháinkat

**Ön is jól jár, ha most szerzi  
be télruha szükségletét,**

mert most  
sokkal olcsóbban vehet  
mint eddig.

Saját édekében keresse fel üzletünket  
és meg fog győződni olcsó árakról.

**'Hajdusági' Ruhaárúház**

Piac ucca 67. szám.

## Fux Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár előadása Gölnicbányáról vetített képekkel

Csütörtökön, 23-án délután 6 órakor a kollégium dísztermében Fux Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár ad elő *Gölnicbányáról és Gölnicvölgyéről*.

A jeles paedagógus, aki az evangélikus egyházban és a Szepesi szövetségben való működése révén ismertté tette nevét már városunk művelt társadalmá előtt, bemutatja szülőföldjének fekvését, a város történetét, amely a többi szepesi városnál későbbi idejű telepítés, mint hogy a kezdet itt már csak IV. Béla idejére esik. Ismerteti Thurzóvár mondait és a vár érdekes történetét. Majd megrajzolja a Gölnicvölgy lakóinak életrendjét, amelyben annyi eredeti sajátosság van és amely népviseletükben is visszatükröződik.

Különösen érdekes lesz az előadásnak az a része, amely a híres régi bányászat titkaiba és rejtélyes technikájába visz be minket és megismerteti a régi láncszeggel és dróthúzóiparokkal.

Végül hallunk a mai állapotokról. Vetített képen élénk varázsolatnak az utolsó magyar majális, az 1922-iki gölnicbányai nagy dalosünepély, majd a mai idegen világ szomorú nehéz küzdelmes élete.

Az előadás előtt a *ref. tanítóképző énekkara* előadja a Schultzwagner szerzte „Szepesi Himnusz”, amelyet Horvay Róbert igazgató fordított le és Bodnár Lajos karmester irt át férfikarra.

A belépti-díjat a rendezőség a fontos kulturális célra való tekintetből a minimálisra szabta. — A jegyek ára: egy-egy előadásra 30 fillér; bérletjegy 2 pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárú-jegy váltására jogosultak. Jegyek elővételben Springernél (Piac-utca, főposta mellett) és az előadás előtt a teremben kaphatók.

— A női-szabó szakosztály e hó 27-én, hétfőn este 7 órakor tartja tisztújító közgyűlést az Ipartestületben. Mivel pedig a tárgysorozatban több igen fontos ügy is szerepelni fog, a tagok teljes számu és pontos megjelenését kérjük. A szakoszt. elnöksége.

x A Singer varrófény minden ujkori varrógépre felszerelhető, hasznos, kíméli a szemet! Kérje gyakorlati bemutatását a Singer varrógép részvénytársaságnál. — Piac ucca 79. szám.

x Takács Vince városunk régi fényképésze, Kálvintér 3. szám alatti régi műtermét visszavette és kéri az igen tisztelt közönséget, hogy megrendeléseikkel megtisztelni szíveskedjenek. A Csapó ucca 16. szám alatti műterem, mint fiók üzlet, továbbra is fennmarad.

— Felhívás. A Református Tanítók Vegyeskara működő tagjait felkérem, hogy kivételesen folyó hó 23-án, csütörtökön délután félhat órakor, a szokott helyen megjelenni szíveskedjenek. Karmester.

x Filmszínész lapudonságok és mappás levélpapírok legolcsóbban, — Thaisz papírüzletben. Bika szállóval szemben.

x Legelegánsabb frakk, szmokingöltönyöket készít, szolid árákért Szabó László, Széchenyi ucca 1. szám.

x Dívatüzlet helyben, a Fő utvonalon farsal keres. Cím a kiadóhivatalban.

**Egy kislíu szerencsés megmenekülése a halál torkából**

Tegnap a reggeli órákban könnyen végzetessé válható baleset történt a Márton Kálmán utcán. Jványi Sándor Beke uccában lakó 7 éves kislíu eddig még ismeretlen körülmények között a sinautó elé került, amely oly szerencsésen üttötte el a kislíut, hogy azt az utestre dobta ki, anélkül, hogy elgázolta volna. Mindössze a térdén szenvedett zúzódást. A mentők a sebzeti klinikára szállították, ahonnan bekötözés után hazaengedték.

**— Dr Simkó Gyula tanulmányai**  
A Tokaji-Nagyhegy és vidékének földrajzi morfológiája, (debreceni Tisza István Tudományos Társaság kiadv. — 2 Nyiregyháza és tanyáinak települése (Magyar Földrajzi Társaság kiadvány) 3 A datok a Tokaji-Nagyhegy és vidékének talajismeretéhez. 4. A Tokaji-Nagyhegy effuzív közetének litoklázis rendszere és ennek morfológiai szerepe (Magyarhoni Földt. Társaság kiadv.) 5 Beethoven zenéjének misztériumai (Debreceni Városi Zeneiskola Igazgatósága) kaphatók Csáthy Ferenc és a Méliusz könyvkereskedésben.

**— Debreceni Kalauz 160 oldalon** 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára: részletes térképkel együtt 2 pengő. Kapható minderrét könyvkereskedésben.

**— Értesítés.** Értesítjük a villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy a hálózatiunkon eszközendő javítások miatt, folyó hó 23-án, csütörtökön délután 12 órától 2 óráig, a következő helyeken nem lesz villamos áramszolgáltatás: Csapó ucca vége; Árpádtér; Csillag u. Beresényi; Rakovszky; Dobozi; Kut; Nyil; Homok; Appafi; Nagy S.; József; Hadházi ut és ucca; Csapókert; Pafai telep; Katz telep; Nagy erdőn és Pallag pusztán. *Világítási Vállalat.*

**— Az osztályorsjáték húzása.** Az osztályorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyeremények húztak ki:

- 4.000 pengőt nyert: 53227;
- 2.000 pengőt nyert: 69109;
- 1000 p-t nyert: 343; 12739; 25490;
- 600 pengőt nyertek: 5581; 9165.

**— Félig elszívott cigaretta a halott szájában.** Londonból írják: Bromyard közelében, az erdő szélén állott fejjel halva találtak egy Morgan nevű gazdálkodót. A halott szájában egy félig elégett cigaretta volt. Valószínűnek tartják, hogy a gazdálkodó kezében saját puskája sült el véletlenül s ez okozta halálát.

**Félmillió pengőre biztosította életét az öngyilkos bankár**

**Két esztendeig készült az öngyilkosságra**

*Budapestről jelentik:* Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy Juhász Lajos bankár, a budapesti tőzsde ismert alakja öngyilkosságot követett el. Az eset annak idején nagy feltűnést keltett, a fővárosi pénzügyvilágban, ahol Juhászt kifogástalan üzletembernek ismerték.

Az öngyilkos bankárnak nem voltak elszámolási differenciái, mint elvált ember harmonikus családi életet élt 18—20 esztendő két gyermekével, betegség nem gyötörte, úgyhogy

*valóságos rejtély volt ismerősei számára, hogy miért kellett Juhász Lajosnak megválni az élettől?*

Juhász bankár öngyilkosságának a rejtélyére most érdekes fényt vetnek egyes biztosítási ügyletek adatai.

Ugyanis Juhász Lajos a Magyar Francia Biztosítónál huszezer dollárra biztosította életét. Az öngyilkosság után a családtagok bejelentették igényüket és az intézet ki is fizette az összeget.

Most derült ki, hogy az öngyilkos bankár nemcsak a Magyar Francia Biztosítónál, hanem több más biztosító intézetnél is nagy összegekről szóló életbiztosításokat kötött.

*Igy néhány nappal ezelőtt a Foncière*



**— Beleőrült a bicsérdízmusba.** Kassáról jelentik: hogy Demke Ferenc, a kassai pénzügyigazgatóság 28 éves számellenőre, aki régóta ideggyengeségben szenved, arra az elhatározásra jutott, hogy rajta csak bicsérdísta életmód segít. Követte a „mester” tanításait. A felesége emiatt elvált tőle. — Demke minden baja, kellemetlensége el lenére folytatta bicsérdísta életmódját idegbaja azonban ahelyett, hogy javult volna, most már hatalmasabb mértékben rosszabbodott, úgyhogy tegnap kénytelenek voltak beszállítani az elme gyógyintézetbe.

**— Tyuktolvaj debreceni asszony**  
Egy Gyurkó Jánosné nevű debreceni asszony több ízben bement a Széchenyi ucca 3. szám alatti házba, ahol ennivalóval öt tyukot magához esalt s azokat hazavitte. Gyurkónét tegnap előállították a rendőrségre, ahonnan beismerő vallomása után az ügyészségre kísérték.

**— Elveszett egy fülbevaló.** — Dr. Kesserű Lajosné, a debreceni kir. törvényszék elnökének a felesége, a Csokonai színházban, a földszinti 2. sz. páholyban, két nappal ezelőtt, elvesztett egy régi arany fülbevalót, amelyben három illa kő és négy nagyfényű igazgyöngy volt. Kéri a megtalálót, hogy adja át a törvényszék épületében.

**x Ifj. Zelinger, Kálvintér 4. sz.** izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

**— Kie az autóra szerelhető Doxa óra?** A szentesi rendőrkapitányság értesítette a debreceni rendőrséget, hogy elfogta Derenszky Rezső 19 éves kunszentmártoni születésű, 19 éves soffört akinél egy autóra szerelhető Doxa órát találtak. A soffört erre az órára azt mondta, hogy a múlt év decemberében Debrecenben járt s az órát az uccán találta. A debreceni rendőrség most felszólítja az óra esetleges tulajdonosát, hogy jelentkezzen a kapitányság épületében Kovács Gusztáv detektívnél. II. emelet, 85. számú ajtó, déli 12 és 2 óra között.

*életbiztosító 15.000 dollárt fizetett ki Juhász hátramaradottainak.* A beavatottak szerint Juhász Lajos összesen 110.000 dollárra, vagyis több mint egy félmillió pengőre biztosította életét, az öngyilkossági klauzula olyan módosításával, hogy a biztosítás megkötését követő egy másfél esztendőn belül bekövetkező öngyilkosság esetén is kötelesek a vállalatok a biztosítási összegeket is kifizetni.

Több hónappal a tragikus eset után derült tehát csak ki, hogy Juhász Lajos két esztendővel előre készült a halálra

Igen magas biztosítási rátákat, 5000 dollárt fizetett ki, hogy előre elhatározott öngyilkossága után gyermekei számára megszerezze a hatalmas összegeket. A biztosítási intézeteket is frapírozta ez az utólag kiderült teraszosság s az a heorikus elhatározás, amelygel a bankár tervét pontosan végre is hajította.

Ez az eset arra is készíti a biztosítókat, hogy az öngyilkossági klauzulát a jövőben pontosan és szigorúan érvényesítsék a biztosításoknál.

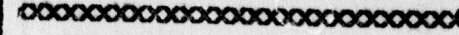
**— A színház anyagi helyzetének vizsgálása.** Mint megírtuk, a közgyűlés bizottságot küldött ki a színház anyagi helyzetének megvizsgálására. — Versényi Tibor és Markovits Elemér, elkészítették jelentésüket és azt most a számvevőség felülvizsgálja. Ha ez megtörténik, a tanács a közgyűlés elé viszi az ügyet.

**— Eszperantó tanfolyamot** rendez a debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, Péterfia ucca 52. szám alatti helyiségében. Alkalmat óhajti nyújtani a tanulni vágyó kereskedő ifjaknak, hogy az eszperantó nyelvet elsajátíthassák. Mert a közös nyelv fontos érdeke a világkereskedelemnek. E. elhatározta, hogy e hó végén, vagy márc. hó elején, egy eszperantó tanfolyamot állít be. Felkéri a tagjait és az érdeklődőket, kik a nyelv elsajátítását óhajtják, jelentkezzenek az Egyesület helyiségében, este 6—8 óráig Keresű Károly egyesületi főtitkárnál és Boczán Ferenc üzletében, Hatvan ucca 2. szám alatt, hol a feltételeket megtudhatni. Senki se mulassa el a kedvező alkalmat, ennek a mind jobban elterjedő végtelen könnyű és könnyen elsajátítható, kellemes hangzású világnyelvnek a megtanulását.

**— Menedék a tél ellen.** Aki a most uralkodó állandó fagyos, szeles időtől menekülni akar, nem szükséges ezeket kidobni, hogy a Riverián élvezhesse a nap melegét, azt közelebről is megtalálja a Városháza nagytermében, hol Pálffy J. festőművésznök hortobágyi kiállításán, a sok hortobágyi meleg, napos képeit szemlélve felmelegsünk, s elfelejtjük a kint tomboló fagyos telet. A tárlat még néhány napig lesz nyitva. Ajánljuk mindazoknak, akik még nem gyönyörködtek a szép meleg hatású képekben, hogy ne mulasszák el ezt a ritka alkalmat, mert a nagy Hortobágyot egy terembe gyűjtve, talán soha sem lesz többé alkalmunk így együtt átni. A tárlat nyitva naponként 10—1, délután 3—7 óráig.

**Jó emésztésünk lesz,**

ha reggelenként éhgyomorrra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserű vizet isznak. A táplálkozási zavarok szakorvosai általánosan dicsérik a FERENC JOZSEF vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, a epekiválasztást növeli, az anyagcsere megélénkíti és a vért felfrissíti. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

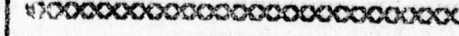


**x Eredeti angol tavaszi, nyári szövet ujdonságok,** nagy választékban érkeztek SOÓS uriszabóhoz, Verbőcei ucca 2. szám.

**x Babiruhák, játszóruhák,** szenzációs olcsó áron kaphatók a Gyermekdivatházban, (Városház épület, főkapu mellett).

**— Rádió-műsor. Csütörtök febr. 23**  
Budapest 555.6 (3) 9.30 Hírek, közgazdaság. 11 Zongorahangverseny. 12 Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 1 Időjárás, vizállásjelentés. 3 Hírek, s közgazdaság, élelmiszerárak. 4 A m. kir. főművelésügyi miniszterium rádió előadás sorozata. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás, vizállásjelentés és mozika műsora. 5 Hannover—Kerpely—Pálinka trió hangversenye. 6 A m. kir. Operaház „Walkür” előadása. 10.10 Pontos időjelzés, hírek, utánna cigányzene.

*Külföld:* 4.30 Breslau: Hangverseny. Frankfurt: Hendel emlékhangverseny. 5.30 Róma: Táncczene. 6 Langenberg: Kamarazen. 6.30 Königs wusterhausen: Spanyol lecke. 6.45 Frankfurt: Schopenauer-est. 7 Bécs: Francia nyelvtanf. Daventry: Táncczene. 7.30 Bécs: Tanheuser. 8 Berlin: Német romantikusok. Breslau: Figaró házassága (Mozart); Róma: Francia lecke. 8.15 Daventry: Schumann est. 8.40 Róma: Mario Costa Scuguizza c. operája. 10.15 Daventry Kamarazene. 10.30 Berlin: Táncczene. 11.30 Daventry: Táncczene.



**Eladó**

Széchenyi uton 4 házhely és háromszobás új ház, telekkel. Vargakertben 4 házhely; Tógláskertben 1250 négyszögletes telek. Nyilas-telepi vasuti megállónál 1 házhely. Homokkertben, Bujdosó-utcaiban új ház, évi 3200 pengő jövedelemmel. Keresztesi utcában jó forgalmu pékház, két kemencével, jutányosan. Földek, házak, szőlők, telkekben nagy választék; ház- és földberletek. Bővebbet: Bősörményi bankiroda, Miklós utca 7. Telefon 216.

Szép és tartós saját készítésű férfi, női és gyermek cipőkből állandó raktár, dus választék. Mindenféle mértékben munkát a legszebb kivitelben készítenek. **Hunyadi-u. 18. Nagv.**

**Kertészek b. figyelmébe!**  
Ajánlom pazarul szoltirozott üvegraktáramat, ahol is kertész üvegek minden méretben, complete-ládákban, vagy kibontva, már a napi árnál is olcsóbban szerzethetők be. Kedvező fizetési feltételek. **Ifj. Blattner Gyula** Ferenc József ut 89. Telefon sz. 4-68. Alapítási év 1811.

**Ha elromlik a vízvezetéke**  
nyomban telefonáljon  
**9-17**  
s a m n a k  
**Fülöp Miklós**  
óadógos és vízvezeték szerelő mesternek  
Debrecen, Csapó-utca 3.  
Leiklismertetes munka.

**A Keletmagyarországi Sportévkönyv sikere**

A közelmúltban jelent meg a debreceni és országos könyvpiacra Tamássy László felelős szerkesztő, hírlapíró szerkesztésében a Keletmagyarországi Sportévkönyv, — amely általános feltűnést és elismerést keltett egy a fővárosban, mint a vidéken, szakörökben éppen úgy, mint az olvasótáborban.

A nagyközönség, szakkörök, sajtó egyaránt melegen és elismerő bírálatlalt fogadta az uttörő munkát, amely teljesen fővárosi színvonalon áll, sőt egyes részeiben felül is multa azt. A napi és szak-sajtó elismerő kritikáiból alább közlünk egy párat mutatva:

*Pesti Hírlap:* Értékes sportévkönyv jelent meg Debrecenben. — Tamássy László kitűnő kollégánk szerkesztésében. „Keletmagyarországi Sportévkönyv 1927” címen, amely azonban nem szorítkozik csupán a keleti terület sporteseményeire, hanem felöleli az országos kapcsolatokat, természetesen első-sorban a labdarugásban, amelynek országos szervezetébe a vidék legjobb alakulatai oly szép sikerrel bekapcsolódtak. A több, mint 120 oldalas könyv, amely bevezetőül nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Vass József népjóléti miniszter, Karafiáth Jenő, az Országos Testnevelési Tanács elnöke és Rákosi Jenő, a Pesti Hírlap illusztris főszerkesztője ajánló sorait tartalmazza, szerző kiadásában, a Tiszántúli Hírlap könyv- és lapkiadóvállalatnál jelent meg, rendkívül izléses kiállításban.

*Nemzeti Sport:* Keletmagyarországi Sportévkönyv címmel. Tamássy László gondos szerkesztésében érdekes munka jelent meg Debrecenben, amely részletesen ismerteti a keleti terület sportjának egy esztendei eredményeit. Az egyes sportágak részletes és pontos eredményén kívül néhány sportnovella is érdekessé és színessé teszi a könyvet, amely bizonyára nagy népszerűségre tesz majd szert a területben, de segítségére lesz másnak is, aki a vidéki sport tüzetesebb megismerésére vágyik. A 124 oldalas könyv a szerző kiadásában jelent meg és 1.50 pengőért kapható.

A legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a Keletmagyarországi Sportévkönyvről még több fővárosi, miskolci, szegedi, nyiregyházi újság is.

— **Házasságkötések.** Az áll. anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Tar István ref. Koroknai Julia ref. Mátyi Gábor ref. Gombos Margit bapt. Horváth Lajos rk. Szabó Erzsébet ref. Tóth György ref. Gellén Julianna ref.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Agárdi Gábor erdőtelepítő, leány Róza; — Berki Béla népzeneész, fiu Béla; — Gyenge Károly vincellér, fiu Sándor; Zakariás János napszámos fiu Mihály; Kiss Sándor gazdálkodó, fiu János.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Csókássy Józsefné ref. 75 éves, Telek uca 24. szám; — öz. Bartók Ágoston né rk. 69 éves, Nyomtató uca 3. szám Szabó Mihály ref. 75 éves, Meszena u. 5. szám; — Nádházi Sándorné ref. 59 éves, Szepesi uca 59. szám; — Juhász János rk. 39 éves, Borsovai uca 6. szám; — Seres István ref. 52 éves.

**SPORTHIREK**

*Mi az oka*

*Boeskey gyenge szereplésének.*

A Boeskey vasárnapi vereségének utóhangjai még most sem múltak el. Mindenki érzi, hogy itt valami nincs rendben, valami hiányzik ahhoz, hogy a Boeskey oly játékos és főleg eredményt tudjon produkálni, mint amilyent a debreceni közönség méltán el is várna tőle.

Hosszu és háládatlan dolog volna most ennek az okait kutatni. Természetesen, hiszen profi futballról van szó, legelsősorban is pénz hiányzik, mert ha anyagilag jól állna a club, akkor bizonyára játékos leszerződésével lehetne a mainál lényegesebb jobb csapatot is kiállítani. Nagy hibák vannak azonban a rendelkezésre álló csapatban is. Szinte országszerte köztudomású, hogy a Boeskey csatársorának egyes tagjai játékközben, pláne az ellenfél kapuja előtt teljesen megfelelnek arról, — hogy a futball társasjáték és mindenáron egyedül akarnak játszani.

Az eredmény perze az, hogy az ellenfél védelme játszik vele. — Egyenesen kínos volt például vasárnap nézni, hogy az egyik csatár, a nevét nem akarjuk megírni, csak annyit árulunk el róla, hogy jobbszélt játszik, az előtte álló 4 védőjátékos dacára bedriblizi magát egészen a balösszekötő helyére, de onnan vissza kell fordulnia, — mert ballábbal nem tud belerugni. Perze azt hitte, hogy a Nemzeti játékosai addig egy helyben fognak állani a pályán. Vagy volt egy center, akinek minden gondolata arra terjedt ki, hogy a balösszekötője még véletlenül sem kapjon labdát. Pedig példát vehettek volna a Nemzetitől, amely az első gólját úgy érte el, hogy Bihámi a balszélen lefutott és amikor már magára vonta az egész védelmet, akkor az üres Kantzky elé centerezett, ő azonban úgy látta, hogy Odry még nála is jobb helyzetben van, tehát oda továbbította a labdát és így lett gól a szépen kidolgozott csatárakcióból. Ez az igazi futball, amit a Nemzeti mutatott. A halvesort nem hozzuk fel példának, mert a halvesor, tényleg rossz, de a csatársor, amelyik tud játszani, az igazán megemberelhetné magát és ideje volna már, hogy egyszer egy valódi profifutball játékot mutasson be a debreceni közönségnek. De vigyázat, addig a míg nem késő. Mert még 1—2 vasárnaphoz hasonló szép játék és akkor ősszel már győzhet a Boeskey ismét nagy gólaránnyal, ha más ellen nem, de a Terézváros ellen, a II. ligában.

A Ferencváros nagyarányú győzelme a magyar kupában. Ferencváros—Dorogi AC 9:0 (2:0).

A magyar kupáért küzdött középmagyarországi amatőr bajnokcsapata és az országos profibajnokcsapata tegnap délután. — Az első félidőben az amatőr csapat derekasan tartotta magát, a második félidőben azonban nem bírták az idegőlgő profi iramot és teljesen összeroppanva kénytelen volt tűrni a kapujába zuhanó gólzáport. — A ferencvárosi FC csapatából Szedlacek balösszekötő hiányzott, akinek helyén Tunigoldot próbálták ki.

**Felhívások:**

Felhívom a III. ker. SC alant felsorolt játékosait, hogy f. hó 23-án este 7 órakor a Révi-vendéglő (Hatvan-u. 76. sz.) helyiségében teljes számban jelenjenek meg: — Kerecsi, Konon, Gutfreund, Szabó, Klein, Nyizsnyik, Bíró, Révi, Zöld J., Herskovics, Soltészki II, Grünveig, Karajos, Gerő, Vurundblat. — Révi István, intéző.

Felkérem a Jókai FC I., II. özszes játékosait, hogy ma, folyó hó 23-án este 8 órakor teljes számban feltétlenül jelenjenek meg a Club helyiségében. Tárgy: Sok fontos ügy elintézése. — Intézőség.

**A DEBRECENI MUNKÁS TESTEDZŐ ORSZÁGOS BIRKOZÓ VERSENYE.**

Több mint 140-en birkozó vesz részt.

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület február 25—26-án rendezi ezidei Kovács Gyula vándordíjas birkozóversenyét, amelyre a fővárosi és vidéki sportegyesületek több mint 140 indulót neveztek be.

Ez a hatalmas szám azt igazolja, — hogy csonka hazánk legjobb birkozóinak vesznek részt ezen a versenyen, ami feltétlen bizonyossága az erkölcsi sikernek.

Az előmérkőzések 25-én, szombaton este 6 órakor kezdődnek a DTE Péterfia uccai tornacsarnokában. Vasárnap, 26-án délelőtt 9—1 óráig középdöntő és délután 3 órakor veszi kezdetét a döntő mérkőzés. Ugy a délelőtti középdöntő, mint az esti döntő az Arany Bika dísztermében fog lezajlani.

Tiszteletdíjakat adományoztak a birkozóverseny győztesének: a Városi Tanács, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester, Testnevelési Tanács, Kovács Gyula, Nagy Károly, Vági István és Sajó Imre. A birkozóverseny iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak városunkban, hanem a közeli városokban is, sőt még a fővárosból is igen sokan jönnek le, mint nézők.

A Rövid vagy hosszabb túrára a Fortuna bérautót vegye igénybe. Köcsi rendelés 320. számú telefonon vagy Csapó uca 10. szám alatt.



**Sok fájdalomtól** kíméli meg magát és talán veszélyesebb bajoknak veszi elejét, ha fejfájás első tüneteinel rögtön

**Pyramidon** tablettákat

vesz be. A fájdalmak rövidesen megszűnnek és gyakran egy erős meghülésnek veszik elejét. Kérdezze meg orvosát



Valódi csak az eredeti „Maison-Lucius” csomagolásban. Minden gyógyszerárban kapható.

**KÖZGAZDASÁG**

**TERMÉNYTŐZSDE**

A budapesti terménytőzsdén a forgalom sokkal szűkebb keretek között mozgott, mert búzából csak 950 mázsa kelt el, tehát ezer mázsával kevesebb, mint tegnap. A rozspiacon a külföldre eladott tételek emelték 800 mázsára az eladott mennyiséget. A buza és a rozs ára 5 fillérrel emelkedett. A rozs ára Bánréve paritásában 169 cseh korona volt.

A takarmánypiacon a forgalom most is lényegtelen, de az irányzat szilárd. 450 mázsa tengerinél és 400 mázsa zabnál 15—15 fillérrel magasabb árakat fizettek.

Változatlanul élénk a magpiac.

A budapesti árutőzsde mai hivatalos árfolyamai: buza tiszai 77 kg tiszavidéki 31.45—31.70, felsőtiszai 31.35—31.60; fejérmegyei, egyéb dunántúli, s pestvidéki és bácskai 31.30—31.55; 78 kg tiszavidéki 31.75—32.05; felsőtiszai 31.35—31.95; fejérmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 31.60—31.85; 79 kg tiszavidéki 32.15—32.30 felsőtiszai 32.05—32.20; fejérmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 31.95—32.05; 80 kg tiszavidéki 32.25—32.40; felsőtiszai 32.15—32.20; fejérmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 32.05—32.15.

Rozs pestvidéki 29.45—29.55; máz 29.35—29.45; sörárpa felvidéki 34.—35.00; egyéb 31—32.00; köles 22.50—23.50; zab I 28.20—28.50; közép 27.90—28.15; tengeri tiszántúli 25—25.50; egyéb 25—25.25; repce 52—54.00; — korpa 22—22.25; lucerna 190—215; öheremag 130—150; arankás 115—125

A határidő piac hivatalos árfolyamai Magyar buza: márciusra 31.46—31.52 zárlat 31.48—31.50; májusra 32.46—32.36; zárlat 32.42—32.44; októberre 30.04—30.10; zárlat 30.08—30.10. Magyar rozs márciusra 30.04—29.98 zárlat 29.94—29.98; májusra 30.28—30.20; zárlat 30.16—30.18; októberre 25.00—25.20.

Tengeri májusra 26.80—26.84; zárlat 26.78—26.80; júliusra 27.22.

**Ferencvárosi sertesvásár.**

Maradvény 57 darab; felhajtás 1384 darab; eladatott 514 darab. — Árak a könyvű 136—144; nehéz 156—164.

**VALUTA**

Angol font	28.00
Belga frank	79.80
Cseh korona	16.98
Dán korona	158.55
Dollár	571.45
Francia frank	22.85
Hollandi forint	230.80
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.52
Lira	30.50
Német márka	136.80
Oszták schilling	80.70
Norvég korona	152.55
Svájci frank	110.25
Svéd korona	153.85
Spanyol peseta	97.20

**VASAROK SORRENDJE**

Február hó 25. Szombat: Csongrád, Csongrádmegye, Fegyvernek, Szolnokmegye, Kiskunlacháza, Pest megye.

**Csertéglá**

és cserép kapható a Tóth és Senes vén Rt. Kőbányai uti teglagyárából. Üradsa Si-monfy uca 1a. II. em. Telefon 610

## NYILT-TÉR

\* E rovat alatt sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

Tavaszi angol öltöny és felöltőszövet különlegességek megérkeztek.

FELDHEIM IMRE  
posztáruháza,  
Kossuth ucca 6.

### ÉRTESITEM

Bereczky István Márton Kálmán ucca 3. sz. alatti kocsáros hitelezőt, hogy követeléseiket 8 napon belül fenti cím alatt jelentsék be, mivel későbbi bejelentés figyelembe véve nem lesz.

Nagy Endre kocsáros.

Szász Sándor Csapó ucca 73. sz. alatti sütőmester üzletét megvettem. Felhívom a tisztelt hitelezőket, hogy 8 napon belül követeléseiket jelentsék be, mivel későbbi bejelentés figyelembe véve nem lesz.

Párducz Mihály sütő  
Csapó ucca 79. sz.

Legfinomabb kivitelű  
aranyműves munkát

ékszert készít és javít

arany- és ezüstműt  
jutányos áron árusít

BRISCHA JANOS ékszerész  
SZENT ANNA UCCA 10.  
ul városi bérház

Ha elől nincs, hátul keresse

Ha elől nincs, hátul keresse az Ingószághközvetítő hirdetését, mert a hirdetés rovatban szükségletét feltétlen megtalálja. Az Ingószághközvetítőben a legelőcsöbbsen alkalmi áron szerzhető be mindent!

Páratlan alkalmi vételek: billiárdasztalok, nagyon szép ebédlők, hálók, ebédlőszekrények, ebédlőszékek, asztalok, heneserek, diványok, összecsuhaló vaságyak, vasfogások, sodronyok, matracok, gyermekágyak, gyermekkoscsik, villany és petroleum-csillárok, — petroleum-lámpák, kandeláberek, takaréklámpák, betegtolókoscsik, fürdőkádak, fegyvertáskák, fegyvertokok, virágállványok, virágcsereptartók, vázák a legnagyobb választékban, művészi festmények, képek, címbalmok, hegedűk, gordonkák, tamburinók, régiségek, műtárgyak, valódi debreceni és horvátbágyi ajándéktárgyak: csikóbőrös kulacsok, kivarrótt tányérok, dohányzacskók, ridikülök, eredeti horvátbágyi pásztorok, fokosok, pipák és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre: gyermekkoscsikat, fürdőkádakat, jégkályhák-szekrényeket, betegtolókoscsikat, ebédlő és futószőnyeget, arany és ezüstműveket, régiségeket, zálogcédulákat, mindenféle bútort: hálókat, ebédlőket, úri-szobákat, borbélyműhelyberendezéseket, magános butordarabokat és mindenféle ingóságokat.

## Keresztesy

ur szabósága  
DEBRECEN, VARGA UCCA 1.  
Ezüst éremmel kifizetve,

**Sirkövek**  
gyári áron  
HUNYADI UCCA 14.  
Temetőmunkákat olcsón vállalunk. — Tervek, rajzok s költségvetés díjtalanul.

## Ne csináltasson

addig vízvezetékét és fürdőberendezéseket, míg fel nem szólítja ajánlattételre az előnyösen ismert

Kovács Gyula szerelőmestert.  
Iroda és m. n. taraktár Varga ucca 1. sz.  
Telefon 16-79.

## Tűzifa

száraz, vágott, szállítva q-ént 3.50  
Száraz göröcsfa " 3.50  
Györgyvári szén, mosott, szagtalan q-ént 3.50

Wermes és Polgár  
Hadházi-utca 4. Telefon 134

Legkedvesebb ajándék  
egy koffer gramolon, kerékpár és varrógép  
Legelőcsöbbsen beszerezhető

Molnár Testvérek  
Nagytemplomnál.  
Lemez újdonságok. — Telefon 7-27.

Szén, koks, tojásbikett  
tűzifa, retorta bükkfaszén

kapható kicsinyben és nagyban

Gabányi Sándor utóda  
Láng Miklós

Debrecen legregibb cégénél a legelőcsöbbsen  
Csapó-utca 28. — Telefon 4-49.

## Tapétapapír

Marne melletti Papiers Peints Grantil legnagyobb francia tapéta és kárpit kellekek gyára tisztántuli területünkre lerakatot létesített cégünknel.

Felhívjuk a mélyen tisztelt építészeket, kárpitosokat, szobafestőket és minden e munkával foglalkozó vállalatokat, hogy cégünkhez már megérkezett több mint százféle legszebb izléssel összeállított mintáinkat megtekinteni sziveskedjenek.

A gyár egyelőre csak mintákat küldött, melyekből 8 méter hosszúságban és 50 cm. szélességben megrendelésre 2 héten belül szállítja a kiválasztott anyagot.

Telefonbeli meghívásra készséggel bemutatjuk mintáinkat.

## Méllusz

könyv-, zenemű-, papír-, írószerek-kereskedés, Debrecen, Ferenc József ut 26. szám. Telefon: 2-70.

Jóminőségű

## butorok

olcsó áron  
rézleltízetésre is  
kaphatók

Weinstock Henriknél  
Miklós-u. 2. Apolló-butorüzlet

# Ne vásároljon addig, míg árainkról

saját érdekében, meg nem győződik

## Még soha olyan olcsón nem vásárolt, mint most vásárolhat.

Minden elfogadható áron árusítjuk

## téliöltönyeinket, télikabátjainkat

Legjobb tőkebefektetés, ha most vesz nálunk téliöltönyt vagy télikabátot.

# „Magyar Ruhaipar”

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI-FIURUHA ARUHAZA

(Közvetlen a Bika-szálló épületében.)

# APRÓ HIRDETÉSEK

## ALKALMAZAST NYER

**TISZTESSÉGES**  
asszonyt mindeneknek  
kiadására keresek.  
Komlóssy 24. 1016

**KIFUTÓ**  
fiút felvesz Hungaria  
Hunyadi ucca 11. 1099

**GAZDASÁGI GÉPEK**  
eladására jó összekötte-  
tással bíró urakat kere-  
sünk. Hungaria, Hunya  
di ucca 11. 1098

**GYERMEKTELEN**  
házaspár. házi dolgok  
elvégzéséért lakást kap.  
Péterfia 39. szám. 1011

**IRODAI**  
munkához is értő, jól-  
számoló, szerény igényű  
fiatal nő kerestetik —  
azonnali belépésre. —  
Scinto Carmelo, Hatvan  
ucca 39. 9—10-ig. 1012

**KIFUTÓ**  
fiú. 13, 14 éves, fölvéte-  
lik. Rákóczi ucca 40.  
Sütőde. 1006

**KIFUTÓ**  
fiány, ügyes, jobb fizet-  
és mellett, felvétetik  
azonnalra vagy később-  
re. Pataky, Arany Ján-  
os ucca 11. ajtó 5. 903

**Perfekt könyvelőt**  
felvesszünk. Részletes,  
írásbeli ajánlatot „Per-  
fekt” jellegre a kiadó-  
ba. 1007

**LEÁNYOK**  
felvétetnek Csapó ucca  
33. Értekezni gyümölcs-  
üzletben. 1001

**NŐI MODELLT**  
délutánokra, jó fizetés-  
sel felvesz Toroczkaí —  
Vigkedő ucca 11. 993

**FÉMCISZOLÓ**  
felvétetik. Cím a kiadó-  
ban. 1015

**KIFUTÓ**  
fiány felvétetik. Szilá-  
gyi kézimunkaüzlet. —  
Széchenyi 1. 1013

**KÖZTISZTVISELŐK**  
Nyugalmozott köztiszt-  
viselőket üzletszerzőkül  
alkalmazunk. Megfelelő  
urak nagyvesszerű kere-  
sethez jutnak. Ajánla-  
tok eddigi működés és  
életkor megjelölésével:  
„Existencia” jellegre a  
kiadóhivatalba. 974

**URI CSALÁDNÁL**  
kötő hangu zongorán  
egy-két intelligens gyer-  
mek, zongorázást gya-  
korolhat. Cím a kiadó-  
ban. 952

**PÉNZ**  
köleszők, külföldi tőkétől,  
bekebelezésre kap-  
hatók Cselev Irodájában  
Egymalom 8. Érteke-  
zés 11 és 4. 5. 967

## ALKALMAZAST KERES

**TÁRSALKODÓNŐNEK**  
elmenne árva úrleány,  
idősebb úrnőhöz, koszt  
és lakásért. Címét ké-  
rem a kiadóba beadni.

**HOSSZU**  
irodai gyakorlattal, —  
fiatal özvegy asszony,  
pénztárnoknői, felügye-  
lői vagy egyéb irodai  
alkalmazást keres. eset-  
leg óvadékkal is. Cím a  
kiadóban. 1018

**FIATALNÓ,**  
ki a hentes és mészáros  
szakmában némi jártas-  
sággal bír, kisebb üz-  
letben kimerőnek, eset-  
leg kiszolgálónőnek el-  
menne. szükség esetén  
biztosítékkal rendelke-  
zik. Cím a kiadóban. 997

**MEGBIZHATÓ**  
38 éves özvegy elmenne  
úri házhoz szakácsnő-  
nek, olyan helyre, ahol  
megbecsülék a jót hosz-  
szabb ideig. Cím a ki-  
adóban. 950

## AJÁNLAT

**HENTESEK,**  
vendéglősök és koszt-  
adók figyelmébe! Meg-  
kezdődött az ugorka vá-  
ár, kímérve és 5 lite-  
es üvegekben. Linden-  
eld, Dégenfeld tér 7.  
szám. 5-a

**TAVASZI**  
elyem, szalma és filc  
kalapok nagy választék-  
ban kaphatók, olcsón  
beszerezhetők Matka An-  
na Bethlen utca 23. 149

**KAROLA**  
szalonban elsőrendű —  
hölgyfodrász férfi segéd  
dolgozik. Figyelmes ki-  
szolgálás. — Elsőrendű  
munkaerők a Verbőcy-  
utca 2. szám alatti „Ka-  
rola” hölgyfodrász sza-  
lonban. Olcsó árak. —  
Féjmosás: 0.80, öndol-  
lás 1.20, Manikűr 0.50.  
Bérlés váltásnál 20 szá-  
zalék engedmény. Tiszt-  
viselőknél külön enged-  
mény. Speciális hajvá-  
gás 1 pengőért. 82-a

**ÓRÁK**  
szerekek, karikagyűrűk,  
egolesőbb Sretter Já-  
nos, órák és ékszerész-  
nél, Debrecen, Batt-  
lyányi ucca 18. sz. —  
54 aa

**CSAPÓ UCCA 10.**  
számú házban, hentes-  
üzlet céljaira egy üzlet-  
helyiség kiadó. Értekez-  
ni a háztulajdonosnál,  
az udvarban jobbra.

**BUTOROZOTT**  
szoba kiadó. Megtekin-  
tethető déli 1—2-ig Melli-  
usz tér 11. 967

## URIASSZONYNÁL

4 fogásos úri ebédkoszt  
kínordásra kapható na-  
1 pengő 20 fillérért. —  
Cím a kiadóba trafik,  
Piac utca B. C.

**MADÁR IS**  
csak azt dalolja az ágon  
Csikós sósorszesz a  
egjobb házi szer a vilá-  
gon. Kapható minden  
fűszerüzletben. 38-a

**SELYEM**  
és filc kalap alakítások  
legjobb modellek után  
50 pengőtől készülnek  
Péterfia 4. alatti kalap  
szalonban. 4-a

**BERENTEI SZENET**  
na valódit akar, csak a  
éji helyen vásároljon.  
Fűzifa olcsó napi áron.  
Telefon 13—47. Hazai  
zén és fűzifa telep. —  
Központ udvar. 4-a.

**FAJTISZTA**  
vörösiszlanti kakasok  
kaphatók, Sarok utca  
2. szám. 695

**Tölgyfa P 3.36**  
fölvágya, házhoz szállít  
va megrendelhető. Var-  
ga ucca 11. sz. 938

**ABLAKOK**  
minden nagyságban, ké-  
szen kaphatók. Blatt-  
ner Kálmán ablakgyár-  
tási telephely. Sziv ucca  
14. 970

**FEHÉRNEMŰ**  
és függöny legolesőbb  
ban Benyócs Ernő csip-  
kegyárosnál. Péterfia  
11. Széchenyi 28. 50a

**ÜZLETHELYISÉG**  
Csapó ucca 41. Rákó-  
czi szemben. május  
1-re kiadó. Értekezni  
lehet Szent Anna 7. 997

**MEGJÖTTEK**  
tavaszi újdonságok.  
Képzelt modellek —  
minden divatanyagból,  
ely m kalapok már —  
10 pengőtől. Alakítás  
pengő „Annv” kalap-  
szalon. Csapó utca 47.

**SZENET**  
fűtésre csak berenteit  
használnon, salakmentes  
és szagtalan. Ára házhoz  
szállítva 3.40 pengő. —  
Központ udvar. Hid ucca.  
Telefon 13—47. Tűzifa  
olcsó napi áron. 3-a.

**TÜZIFA P 3.36**  
métermázsánként, fel-  
vágva, hazaszállítva.  
Rákóczi ucca 18. szám.  
860

**DEBRECZENSKY**  
kártyosnál. Hatkőz 8.  
kész hentesek, divá-  
nyok, matracok, bőr és  
bersely fotelek állan-  
dóan raklárón. Megren-  
delést, javítást jutányos  
áron eszközöl. 2-a.

**Bükkia 3.50**  
száraz, felaprítva, haza-  
szállítva. Berentei szén  
3.40 P. Schwartz, Agár  
di ucca 6. — Telefon:  
12-04. 968

**TÉGLÁT,**  
cserepet, meszet, ce-  
mentet, sodert, stukatőr  
nádát legolesőbban Ro-  
senfeld Kálmánál kapha-  
tató és megrendelhető.  
Költségvetést személye-  
sen bemutatom. Telep  
Salctrom ucca 12. Tele-  
fon: 674. 53-a

**SZÁRAZ**  
bükk, tűzifa, fölvágya,  
szállítva 3.36. Ugyanaz  
vágatlanul 2.94. Grün-  
feldnél. Csapó ucca 16.  
Telefon 982. 16-a

## KERESLET

**JÓHIRNEVŰ**  
szálloda és vendéglőhöz  
huszonöt ezer pengővel,  
társat keresek. Ajánla-  
tot „Rentabilis” jelleg-  
re a kiadóba kérek. 953

**SZALMÁT,**  
tanyán, kazalszámra ve-  
szek. Ajánlatot Farkas  
virágüzletbe kérek. —  
Piac ucca 14. 973

**TEJET**  
keresek, napi 20 litert.  
Jeney, Kigyó 53. 958

**EGY**  
szürke férfi bőrkeztű  
elveszett a Kollégium  
előtt. Megtalálójára jut-  
alomban részesül. Papp,  
Búsi ucca 20. 996

**REKLÁM**  
világító táblát keresek.  
Cím a kiadóban.

**ZONGORÁT,**  
rövidet, kereszthúrosat  
veszek. „Készpénz” jel-  
lege alatt a kiadóhiva-  
talba. 1010

**NAGYHASZNOTHOZÓ**  
irodához, kevés pénzzel  
és garanciával társat  
keresek. Cím a kiadó-  
ban. 918

**Iparosházaspár**  
saját ház és földbirtok-  
kal rendelkezik, család-  
tagul venne idősebb  
magános férfit vagy női  
(vidéki is) tartásra és  
gondozásra. kinek pár  
ezer pengője vagy ingat-  
lana van. Cím a kiadó-  
ban. 994

## LAKÁS

**KIADÓ**  
szoba bútorral, vagy  
üresen. Batthyányi u.  
3. szám. Keresztépület.  
Azonnal beköltözhető.  
oo

**MODERN**  
kétszoba, előszoba, s  
fürdőszoba, külön be-  
járattal, bútorozva ki-  
adó. Zápolya 7. ajtó 2.  
985

**EGY**  
nyöslény farkaskutya  
találattott. — Átvehető  
Apaffy ucca 155. 980

**KÖLTÖZTETÉSEKET**  
tár szekerekkel, vagy  
zárt bútor szállító kocsi-  
ban, sozold árak és fe-  
lelősség mellett vállal  
a Debreceni Angol Mag-  
yar Szállítványozási  
R. T. Ferenc József út  
72. Royal szállodával  
szemben. Telefon 37.

**FÖLDSZINTES**  
modern 5 szobás lakás,  
főtéren kiadó. Cím a  
kiadóban. 936

**RÖVIDÁRUK,**  
szabó-kellékek nagy vá-  
lasztékban. Szücs és  
Kosztlin-nál. Szent An-  
na ucca 3. szám. 35-a

**ÖTSZOBÁS**  
modern utcai lakást —  
május 1-i beköltözésre  
keresek a belvárosban.  
„Nagy lakás” jellegre  
kérek címetek a kiadó-  
ba. XX

**SZOLID**  
intelligens nőt február  
15-re lakótársul elfoga-  
dok. Hatvan u. 36. Ke-  
resztépület.

**NEGYSZOBÁS**  
parkettes utcai lakás,  
fürdő és előszobával —  
alápinézve. Kétszobás  
udvari lakás, előszoba,  
fürdőszoba, alápinézve,  
május 1-re kiadó. Ér-  
tekezhetni lehet Eötvös  
ucca 46. 1000

**KISSZOBÁ,**  
házaspárnak kiadó. Kis  
hegyesi út 22. 995

**EGY**  
üresszoba kiadó márci-  
us 1-sejére. Késes ucca  
57. 992

**ÜZLET-RAKTÁR**  
üzlethelyiség  
a Piac uccán kiadó.  
Telefon 15-72. 965

**EUADAS**  
üzletberendezés  
(textil) eladó. Tele-  
fon 15-72. 964

**HINTÓ**  
fél bőrfedeles, olaj-  
tengelyes, teljesen új  
postóhuzattal, szem-  
beállítás, új lakko-  
zással jutányos áron  
eladó. Cím: Kleiber  
Zsigmond autófőnyve-  
ző műhelye. Hatvan  
ucca 69.

**VALÓDI FÖN**  
villamos hajszárító ké-  
szülék és nullás hajvá-  
góg eladó. Cím a kiadó-  
ban. 1014

**HASZNÁLT BUTOROK**  
u. m. ág. vassodrony-  
nyal, szekrények, dí-  
vány, székek, könyvél-  
vány, íróasztal, a fél-  
oldala wertheim irodai  
íróasztal, asztalok, kis  
szekrények stb. Batthy-  
ányi ucca 1. sz. emele-  
ten, eladók. Megtekin-  
tethető csütörtök dél-  
után, péntek, szombai  
egésznap. 1004

**WERTHEIM**  
szekrény eladó, — két  
kulccsal. Cím a kiadó-  
ban. 991

**ELADÓ**  
két tégereentes fehér  
agy, egy fehér gyermek  
agy, egy négy részes tea  
asztalka és apróbb ház-  
tartási cikkek. Szap-  
panos ucca 18. szám. —  
reggel 8—10 óráig. Py.

**ELADÓ**  
egy pár tisztavérű pat-  
kányfogó. Tacsó kutyá  
Meggyesi Jánosnál. De-  
recskén. 1017

## INGATLAN

**NYOLC HOLD**  
ondódi földet, Perc dű-  
lő 18. és 20. számú ta-  
nya között, ügyfeleink  
megbízásából eladunk.  
Értekezhetni Dr. Hódy  
Béla és Dr. Böszörmé-  
nyi Béla ügyvédek iro-  
dájában, Ferenc József  
út 77. szám. 966

**ELADÓ HÁZAK.**  
Borz uccán 18. és Csap  
31. átjárás. — Kinizi  
ucca 69. számú, — Ke-  
rekes Géza ucca 39. és  
Vágóhídnál, Csorba La-  
jos ucca 4. szám. —  
Fülöp ucca 26. számú.  
A Teleki ucca 63. szá-  
mú bérház eladó.

Föld eladó, 47 hold,  
a Kövesdi tagban, 6.  
számú. Olcsón eladom.  
Ingatlan Iroda, Arany  
János ucca 11. 1002

**HAVI**  
három és félmilliót jövő  
delmező ház eladó Nyi-  
regyházán, Honvéd uc-  
ca 57. alatt. 998

**ELADÓ**  
vagy kiadó szőlő, 1000  
négyeszőgöl, egyszobás  
lakással. Hatvan uccai  
kertben. Értekezni Mó-  
ric ucca 4. 999

**ELADÓ**  
sürgösen a Nyil ucca  
127. számú ház, mely  
három lakásból áll. Az  
uccai lakás azonnal át-  
lesz adva. Kedvező fizet-  
ési feltételek. Értekez-  
hetni Kandia ucca 6 sz.  
alatt lehet. P

**SZÖLLŐ**  
Boeckay kertben nyolc  
katasztrális hold, teljes  
szőlőművelési felszerelés  
sel, hordókkal, 2 szoba-  
konyhás lakással és vin  
celler lakással, gyönyörű  
kőpincével, szabad-  
kézből eladó. Cím a ki-  
adóhivatalban. xx

**MIKEPÉRCSI UT**  
elején 22 katasztrális  
holdas feketeeföld, hol-  
danként 1100 pengőért  
eladó. HOCK Iroda. —  
Szent Anna négy. 51-a

**ELADÓ HÁZAK**  
Rákóczi uccán öt par-  
kettes szobás család-  
ház, parkirozott kert  
udvarral. 36.000 pengő.  
Kossuth uccán emele-  
tes ház. 6 modern lakás  
sal. HOCK Iroda. Szent  
Anna négy. 54-a